

به نام امنیت
نقض حقوق بشر طبق قوانین امنیت ملی ایران
درگیری دایک

© مرکز آشتی برای حفظ حقوق غیر نظامیان و گروه بین المللی حقوق اقلیت ها
ژوئن ۲۰۲۰ (تیر ۱۳۹۹)

این گزارش با کمک مالی اتحادیه اروپا تهیه شده است. مسولیت محتوای این گزارش تنها بر عهده ناشران است و تحت هیچ شرایطی نمی تواند منعکس کننده نظرات اتحادیه اروپا باشد.

این گزارش توسط رابرت بین (Robert Bain) و سوفی ریچموند (Sophie Richmond) ویرایش شده است.

مرکز آشتی برای حفظ حقوق غیر نظامیان

مرکز آشتی برای حفظ حقوق غیر نظامیان، موسسه جدیدی است برای توسعه «نظارت شهروند محور» بر نقض قوانین بین المللی بشردوستانه و حقوق بشر جهت پاسخگو کردن قانونی و سیاسی افرادی که مسئول چنین نقضی هستند. این موسسه همچنین برای توسعه حقوق غیر نظامیان تلاش می کند. مرکز آشتی برای حفظ حقوق غیر نظامیان موسسه خیریه و شرکت تضامنی با مسئولیت محدود است که مطابق قوانین انگلیس ثبت شده است؛ شماره ثبت خیریه ۱۱۶۰۰۸۳، شماره ثبت شرکت ۹۰۶۹۱۳۳.

گروه بین المللی حقوق اقلیت ها

گروه بین المللی حقوق اقلیت ها یک سازمان غیردولتی است که از حقوق اقلیت های قومی، مذهبی و زبانی و اقلیت های بومی در سراسر جهان حمایت می کند و همکاری و تفاهم بین جوامع را ترویج می دهد. گروه بین المللی حقوق اقلیت ها با بیش از ۱۵۰ سازمان شریک در تقریباً ۵۰ کشور جهان همکاری می کند. در شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد (ECOSOC) مقام مشورتی دارد و در کمیسیون آفریقایی حقوق بشر و مردم آفریقا (ACHPR) مقام نظارتی دارد. گروه بین المللی حقوق اقلیت ها به عنوان یک موسسه خیریه و شرکت تضامنی با مسئولیت محدود مطابق قوانین انگلیس ثبت شده است. شماره ثبت خیریه: ۲۸۲۳۰۵، شماره ثبت شرکت ۱۵۴۴۹۵۷

طراح گزارش Staša Sukic

استفاده از موارد ذکر شده در این گزارش برای آموزش یا دیگر اهداف غیر تجاری، با ذکر ماخذ بلامانع است. انتشار و تکثیر هر بخشی از گزارش جهت هر نوع هدف تجاری بدون اجازه قبلی صاحبان حق تالیف ممنوع است. تاریخ انتشار و چاپ ژوئن ۲۰۲۰ (تیر ۱۳۹۹) در بریتانیا.

عکس روی جلد:
رژه ارتش در تهران، سپتامبر ۲۰۰۸، بزرگداشت سالگرد جنگ ایران و عراق، این رویداد همزمان با تشدید تنش های آمریکا و ایران بود.
© Getty Images / بهروز مهری

فهرست مطالب

4	۱ مقدمه
5	اهمیت اساسی امنیت ملی و حقوق بشر در ایران
6	انقلاب و پیامدهای آن (۱۹۷۹-۸۹) (۱۳۵۷-۱۳۶۸)
7	برخورد با مخالفان داخلی ۱۳۶۸-۱۳۹۱ (۱۹۸۹-۲۰۱۳)
9	۲ چارچوب قانونی
9	قانون اساسی ۱۳۵۷ (۱۹۷۹)
10	قانون مجازات اسلامی
13	۳ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
14	موجودیت قانونی و تکامل
15	رشد و قدرت سپاه
17	۴ نقض حقوق بشر به نام امنیت ملی
17	آزار و اذیت هدفمند و زندانی کردن افراد
22	کارمندان بی بی سی فارسی و خانواده های آنها در ایران
23	سرکوب هویت اقلیت ها قومی و مذهبی
24	خشونت بیش از حد و محاکمه ناعادلانه کولبرها
27	قاچاق انسان و استخدام اجباری
30	سرکوب اعتراضات مردمی ۱۳۹۵ - (۲۰۱۷-)
31	ویروس کرونا و اهمیت اساسی امنیت ملی
33	۵ نتیجه گیری و توصیه ها
35	منابع

مقدمه

از زمان تأسیس جمهوری اسلامی در سال ۱۳۵۷ (۱۹۷۹)، ایران با یکسری تهدیدهای امنیتی جدی از خارج روبرو بوده است. عراق - همسایه ایران - در سال ۱۳۵۸ (۱۹۸۰)) به ایران حمله کرد که منجر به جنگی هشت ساله و کشته شدن نزدیک به یک میلیون نفر شد و از آن زمان به بعد بر امنیت منطقه ای ایران و اندیشه رهبران این کشور سایه افکنده است. در طول دهه ها، سیاست خارجی ایران تحت غلبه اختلافات با ایالات متحده بوده، اختلافاتی که مکرراً تهدیدی برای اوج گیری به یک درگیری مسلحانه بوده است.

و سیاست های جمهوری اسلامی داشته، که مظهر آن رشد قدرت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است (IRGC). می توان گفت که این امر منجر به امنیتی شدن نحوه اداره کشور شده و تأثیر بسیار زیادی بر حقوق بشر، بخصوص رفتار ایران با مخالفان سیاسی، اقلیت ها، دو تابعیتی ها و مهاجران، گذاشته است. این گزارش به قوانین امنیت ملی ایران و الگوهای خاص نقض حقوق بشر در ایران به نام امنیت ملی می پردازد. این گزارش تکمیل کننده دو گزارش دیگری است که توسط گروه بین المللی حقوق اقلیت ها، مرکز آشتی برای حفظ حقوق غیرنظامیان و مرکز حامیان حقوق بشر در ایران، در مورد حقوق اقلیت ها و حقوق زنان منتشر شده است. مطالب مندرج در آن گزارش های قبلی در اینجا تکرار نمی شود.² همانطور که توضیح داده خواهد شد، دولت ایران به روابط خود با بسیاری از مردم کشورش از زاویه امنیت ملی می نگرد.

علاوه بر چالش های امنیتی خارجی، از جمله تهدیدات نظامی توسط ایالات متحده، ایران با تهدیدات داخلی واقعی روبرو است. گروه های مسلح مستقر در مناطق مرزی ایران همواره امنیت ملی را مورد تهدید قرار می دهند. همچنین نیروهای امنیتی ایران با جرایم سازمان یافته و قاچاق مرزی، به ویژه مواد مخدر و انسان روبرو هستند. به گفته دفتر مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد (UNODC) حدود ۳۵ تا ۴۰ درصد از قاچاق کل مواد مخدر و حشیش تولید شده توسط افغانستان به ایران یا از طریق ایران صورت می گیرد.¹

اهداف امنیت ملی شدیداً بر نحوه اداره ایران تأثیر گذاشته است. در بعضی موارد ملاحظات مربوط به امنیت ملی مستقیماً به تهدیدهای امنیتی، چه واقعی و چه احتمالی، ارتباط دارد. اما به طور کلی، ملاحظات مربوط به امنیت ملی تأثیر گسترده ای بر بسیاری از نهادها

مقابله با بیماری همه گیر ویروس کرونا را دربر می گیرد. این گزارش استدلال می کند در حالی که جمهوری اسلامی ایران از زمان انقلاب اسلامی ۱۳۵۷ (۱۹۷۹) تاکنون با تهدیدهای جدی امنیتی روبرو بوده است، اقداماتی که به نام امنیت ملی انجام شده است منجر به نقض مکرر حقوق بشر و افتادن بار آن بر دوش گروه های محروم و همچنین مخالفین سیاسی شده است. پاسخ ایران به تهدیدها علیه امنیت ملی از حدود تعیین شده در کنوانسیون های بین المللی که خود ایران نیز عضو آنها است فراتر رفته و همچنین ناقض حمایت های مقرر در قانون اساسی ایران است.

اهمیت اساسی امنیت ملی و حقوق بشر در ایران

اهمیت اساسی امنیت ملی پس از انقلاب سال ۱۳۵۷ (۱۹۷۹) در ایران حفاظت از جمهوری اسلامی تازه شکل گرفته و خط مشی غیر سکولار شیعه آن بود و برای تامین این منظور دولت ایران تعریف گسترده ای از امنیت ملی را اتخاذ کرده است.

باید در نظر داشت که ترس های دولت جمهوری اسلامی بدون پایه نیست. مداخله خارجی در ایران سابقه طولانی و ناخوشایندی دارد، از جمله امتیازات پرسودی که در قرن نوزدهم سلسله قاجار (از آنچه ایران قدیم بود) به خارجی ها اعطا کرد، تقسیم کشور بین منافع روس ها و انگلیس در سال ۱۲۸۵ (۱۹۰۷)، اشغال ایران توسط انگلستان و اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۳۱۹ (۱۹۴۱) و جایگزینی نخستین شاه پهلوی با پسرش که انعطاف پذیرتر بود. در سال ۱۳۳۱ (۱۹۵۳)، زمانی که شاه و شرکت نفتی ایران-انگلیس توسط سیاستمدار اصلاح طلب مردمی - محمد مصدق - تهدید شدند، انگلستان و ایالات متحده برای تضمین موقعیت محمد رضا پهلوی به عنوان شاه - و کنترل خارجی نفت ایران - مداخله کردند. سازمان سیا نه تنها کودتا و

با توجه به ماهیت ایدئولوژیک جمهوری اسلامی، دولت نه تنها عرصه سیاسی بلکه حوزه های فرهنگی و اجتماعی کشور را نیز امنیتی کرده است. رهبر ایران درباره تهدید «تهاجم فرهنگی» هشدار داده و ارگانهای دولتی را بسوی مبارزه با «دشمن» در عرصه فرهنگی سوق می دهد.^۳ دولت قدرت خود را برای اجرای سیاست های اجتماعی مهندسی شده بکار گرفته و آماده استفاده از خشونت برای موفقیت در اهداف خود می باشد. در واقع، مفهوم امنیت بر اساس تعریف جمهوری اسلامی دربرگیرنده بیشتر جنبه های زندگی اجتماعی است. این استنباط از امنیت راه را برای ایجاد اختلاف بین دولت و جامعه مدنی هموار می کند.

مطالب و یافته های ارائه شده در این گزارش مبتنی بر تجزیه تحلیل حاصل از تحقیقات، مصاحبه و مکاتبه با تعداد زیادی از کارشناسان و فعالان، در داخل و خارج از ایران، از جمله فعالان جنبش حقوق بشر و اعضای اقلیت های قومی و مذهبی ایران است. بجز افرادی که به نام آنها اشاره می شود بقیه افراد تصمیم گرفتند که ناشناس بمانند.

این گزارش با استفاده از نمونه پرونده ها و داده ها از چندین دهه گزارش از منابع متعدد، به بررسی الگوهای نقض حقوق بشر در ایران در رابطه با اقدامات انجام شده به منظور تامین امنیت ملی و یا پیشگیری از تروریسم می پردازد. این اقدامات طیف گسترده ای از مداخله دولت، از اقدامات انجام شده برای حفظ نظم عمومی و کنترل مرزها گرفته تا استخدام نیروهای مسلح و اقدامات انجام شده برای

مفهوم امنیت بر اساس تعریف جمهوری اسلامی دربرگیرنده بیشتر جنبه های زندگی اجتماعی است.

در اسفند سال ۱۳۵۷ (مارس سال ۱۹۷۹)، نیروهای سپاه تازه شکل گرفته در سرکوب تلاش رهبران ترکمن برای برقراری مجدد کنترل بر جامعه خود، نزدیک به ۱۰۰ نفر از سالمندان، زنان و کودکانی را که در خانه هایشان پنهان شده بودند، کشتند. بعضی از ترکمن ها مسلح بودند، اما بسیاری از آنها هیچ سلاحی نداشتند.^۸ تا سال ۱۳۵۸ (۱۹۸۰)، ناآرامی های ترکمن ها شکست داده شده بود اما سرکوب ها همچنان ادامه داشت. در سال ۱۳۶۰-۶۱ (۳/۱۹۸۲)، دولت به ناحق فعالان سیاسی ترکمن را با اتهامات مرتبط با امنیت ملی محاکمه کرد و بنا بر گزارش ها حداقل هفت نفر اعدام شدند.^۹

در اردیبهشت ۱۳۵۸ (می ۱۹۷۹)، دولت به درخواست خوزستان^{۱۰} -استانی در جنوب غربی ایران با جمعیت اکثر عرب - برای خودمختاری بیشتر با سرکوب خشونت آمیز اعتراضات مسالمت آمیز و سلسله ای از دستگیری ها و اعدام پاسخ داد که تصور می رود بیش از ۳۰۰ نفر در آن سرکوب ها کشته شدند.^{۱۱}

تهدیدهای اسرائیل علیه جمهوری اسلامی توجیهی بوده برای اعمال خشونت علیه اعضای جوامعی که هرگز در ایران پس از انقلاب درگیر مخالفت سازمان یافته نشده بودند. در اردیبهشت ۱۳۵۸ (می ۱۹۷۹)، دادگاه انقلاب به دنبال یک محاکمه کاملاً ناعادلانه و شتابزده، یک تاجر یهودی متهم به جاسوسی برای اسرائیل را به اعدام محکوم کرد.^{۱۲} گزارشی در سال ۲۰۰۰ عنوان کرد که از زمان انقلاب ۱۷ یهودی ایرانی به جرم جاسوسی اعدام شده اند.^{۱۳} در فاصله زمانی بهمن ۱۳۵۷ (فوریه ۱۹۷۹) و خرداد ۱۳۶۰ (ژوئن ۱۹۸۱)، مقامات حداقل ۳۳ بهائی را به جرم «جاسوسی برای اسرائیل» اعدام کردند.^{۱۴} حداقل چهار نفر در سال ۱۳۶۰ (۱۹۸۱)^{۱۵} و شخص دیگری در سال ۱۳۶۷ (۱۹۸۸)^{۱۶} اعلام شدند.

بزرگترین اعدام دست جمعی در طی حکومت جمهوری اسلامی در سال ۱۳۶۷ (۱۹۸۸) رخ داد؛ زمانی که حکومت ۴۵۰۰ - ۵۰۰۰ نفر از زندانیان سیاسی^{۱۷} را بدنبال یک شورش مسلحانه در غرب کشور، به طور شتابزده ای اعدام کرد. بسیاری از آنان مضمون به عضویت یا از اعضای مجاهدین خلق ایران (PMOI) بودند؛ گروه مسلح مخالفی که پس از انقلاب از جمهوری اسلامی جدا شده بود و توسط عراق در دوران صدام حسین حمایت می شد.

اعتراضات مردمی علیه مصدق را ترتیب داد، بلکه با موفقیت توانست بسیاری از رسانه های ایرانی را نیز علیه او بشورانند.^۴ بدنبال آن آمریکا که از دولت سرکوبگر شاه قبل از انقلاب حمایت می کرد، پس از مدت کوتاهی تحریم هایی را علیه ایران وضع کرد و متحدین آمریکا در منطقه از عراق در جنگ با ایران در دهه ۱۳۵۸ (۱۹۸۰) حمایت مالی کردند. این تاریخ تلخ مداخله خارجی، دیدگاه امنیت ملی مقامات جدید را شکل داد. در مواجهه با تهدیدهای جدی از بدو تاسیس و در تلاش برای ایجاد یک ساختار اجتماعی جدید، جمهوری اسلامی نه تنها مقابله های مسلحانه بلکه هرگونه ارتباط با ذینفع خارجی یا رسانه ها و هرگونه مخالفت سیاسی را یک خطر بالقوه می داند.

انقلاب و پیامدهای آن ۱۳۵۷-۱۳۶۸ (۱۹۷۹-۸۹)

در ساخت یک نظام اجتماعی و سیاسی جدید پس از سرنگونی شاه، دولت انقلابی فضای امنیتی ایجاد کرد که نقض حقوق بشر، به خصوص در برخورد با مسلمانان غیر شیعه که به راحتی تهدیدی بالقوه برای امنیت ملی جمهوری اسلامی تلقی می شدند، را قانونی و نظام مند ساخت. الین تهاسکولینو (Elaine Sciolino) می گوید «چشم انداز حکومت اسلامی باعث شورش های قومی در سراسر کشور شد. یک شبه، رژیم جدید با ناآرامی در میان ترک ها در آذربایجان، بلوچ ها در بلوچستان، عرب ها در خوزستان و کردها در کردستان روبرو شد.»^۵ اوضاع در مناطق مرزی که اکثریت جمعیت غیرفارس و بسیاری نیز از مسلمانان سنی بودند، پرتنش تر بود.

این جنبش ها که در پی خودمختاری بودند به زور سرکوب شدند، و صدور حکم های اعدام طی دادرسی های ناعادلانه از جمله خشونت های تحمیلی بر آنها بود. به عنوان مثال، کردها - تا حدودی هم برای هشدار به سایر گروه ها- بطور خشن سرکوب شدند.^۶ در فاصله زمانی اردیبهشت ۱۳۵۸ (می ۱۹۷۹) و آبان ماه ۱۳۶۰ (نوامبر ۱۹۸۱) شبه نظامیان مسلح کوموله- حزب دموکرات کردستان ایران (KDPI) - و سایر احزاب با نیروهای جمهوری اسلامی وارد درگیری شدند. صدها نفر بازداشت و پس از محاکمه های ناعادلانه بسرعت اعدام شدند. پس از یک حمله سریع در سال ۱۳۶۱ (۱۹۸۲)، دولت توانست دوباره کنترل را در بیشتر مناطق کردستان بدست آورد.^۷

کرد) که سیاست های تنظیم شده برای کاهش جمعیت عرب در خوزستان را از طریق جابجایی اجباری جمعیت، نشان می داد هزاران نفر را به تظاهرات در اهواز غ مرکز خوزستان - تحریک کرد. نیروهای امنیتی شمار زیادی از عرب های ایرانی را کشتند، صدها نفر را مجروح کرده و صدها نفر دیگر را در طول این تظاهرات و بعد از آن دستگیر کردند.²²

انتخاب احمدی نژاد به ریاست جمهوری در سال ۱۳۸۴ (۲۰۰۵) به حمایت سپاه و نهادهای تابعه آن متکی بود. این امر نشانگر پایان ایجاد گفتگویی بود که رئیس جمهور محمد خاتمی در دو دوره ریاست جمهوری ۱۳۷۶-۱۳۸۴ (۱۹۹۷-۲۰۰۵) خود برای ارتقاء آن تلاش کرده بود. سخنان و سیاستهای احمدی نژاد همچنین ملی گرایی ایرانی را تقویت کرد، امری که ایرانی بودن را برابر با پارسی بودن و شیعه بودن می داند. دولت او بیش از هر زمان دیگری، بیان هویت غیر فارسی و غیر شیعه را تهدید بالقوه برای امنیت ملی می دانست. در دو روره ریاست جمهوری او تبعیض علیه اقلیت ها افزایش یافت. انتخاب یک شیعه سیستمی - حبیب الله دهمره - در سال ۱۳۸۴ (۲۰۰۵) که بخاطر عقاید ضد سنی اش مشهور بود، منجر به استعفای دو نماینده بلوچ مجلس شد.²³ بلوچستان از فقیرترین استان های ایران باقی ماند؛ حاکمیت قانون در خارج از شهرها ضعیف باقی مانده است، در حالی که در جاهایی قاچاق ممکن است جبرانی برای درآمدهای ناچیز باشد.²⁴

پس از تشکیل سازمان مسلح جندالله (ارتش خدا) توسط شبه نظامیان در سال ۱۳۸۱ (۲۰۰۲) جهت مبارزه برای یک بلوچستان مستقل، سرکوب بلوچ ها تشدید شد. طبق گزارش ها، تا سال ۲۰۱۰ جندالله فرماندهی ۱۰۰۰ مبارز را برعهده داشته است.²⁵ باورها بر این است که جندالله ۴۰۰ نفر از نیروهای ایرانی را کشته و غیرنظامیان را هم مورد حمله قرار داده اند از جمله ۳۹ نمازگزار در مسجدی در چابهار در سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰).²⁶

یعقوب مهرنهاد، فعال فرهنگی و مدنی بلوچ، پس از انتقاد از مقامات محلی دستگیر شد. بنا به گزارش ها، او شکنجه و از داشتن وکیل هم محروم بوده، و طی محاکمه ای ناعادلانه به عضویت در گروه جدایی طلب مبارز بلوچ، جندالله، محکوم و در مرداد ۱۳۸۸ (اگوست ۲۰۰۹) اعدام شد.²⁷

در تمامی دوره اول انقلاب روابط ایران و آمریکا مخصوصا پس از گروگان گیری سفارت آمریکا در اوایل انقلاب، خصمانه باقی ماند. در تیر ۱۳۶۷ (جولای ۱۹۸۸)، ناو دریایی ایالات متحده به اشتباه به پرواز ۶۵۵ هواپیمای ایران ایر - یک هواپیمای غیرنظامی - شلیک کرد که منجر به مرگ تمامی ۲۹۰ مسافر و خدمه این پرواز شد. در سال ۱۳۷۵ (۱۹۹۶) در توافقی نزد دادگاه بین المللی، ایالات متحده با پرداخت بلاعوض خسارت ۶۲ میلیون دلاری به خانواده های قربانیان موافقت کرد.

واکنش به اختلافات داخلی

(۱۳۶۸ - ۱۳۹۱) (۱۹۸۹ - ۲۰۱۳)

پایان جنگ ایران و عراق در سال ۱۳۶۷ (۱۹۸۸) و مرگ خمینی در سال ۱۳۶۸ (۱۹۸۹) تغییراتی به همراه داشت. علی خامنه ای، رئیس جمهور وقت (که از یک ترور جان سالم به در برده بود) مقام رهبری را بر عهده گرفت. دستگاه اطلاعاتی و امنیتی کشور کنترل خود را نه تنها برای برای مقابله با تهدیدهای مداوم مجاهدین خلق ایران، بلکه برای مقابله با دامنه وسیع تری از اهداف سیاسی و فرهنگی، تقویت کرد. اقلیت های قومی و مذهبی از اذیت و آزارهایی که بیان مسالمت آمیز هویتشان را هدف قرار داده بود، در زجر بودند. مقامات وزارت اطلاعات با یکسری قتل هایی که بعدا به قتل های زنجیره ای معروف شدند، دست به کشتار شخصیت های برجسته سیاسی مخالف، روشنفکران و افراد خاصی که به مسیحیت رو آورده بودند، زدند. این دوره شاهد تداوم هدف گیری اعضای اقلیت ها به جرم جاسوسی بود. در سال ۱۳۷۳ (۱۹۹۴)، حکومت یک مرد ۷۷ ساله یهودی را اعدام کرد. او بخاطر صحبت تلفنی با افراد خانواده اش در آمریکا و اسرائیل دستگیر شده بود و به جرم جاسوسی برای هر دو کشور دادگاهی شد.¹⁹ بعد از اعدام او نشانه های شکنجه روی بدنش دیده می شد از جمله اینکه چشم هایش را از حلقه درآورده بودند.²⁰ در سال ۱۳۷۸ (۱۹۹۹)، سیزده مرد و پسر یهودی در شیراز و اصفهان دستگیر شده و به مدت یکسال زندانی شدند بدون آنکه بتوانند قبل از محاکمه با خانواده ها یا وکلایشان تماس بگیرند.²¹ دادگاه ده نفر از آنها را به ۴ تا ۱۰ سال زندان و دو مسلمان متهم به کمک کردن به آنها را هر کدام به ۲ سال زندان محکوم کرد.

در سال ۱۳۸۴ (۲۰۰۵)، افشا یادداشتی متعلق به سال ۱۳۷۸ (۱۹۹۹) از دولت (دولت به علت جعلی بودن آن را رد

دانست و در واقع موسوی را که در زمان آیت الله خمینی نخست وزیر بود، به ابزاری برای تامین منافع شوم خارجی متهم کرد.³²

در ابتدا حکومت بر مهار اعتراضات تمرکز کرد، سپس سرکوب کردن آنها و بیرون راندن مردم از خیابان ها از جمله شلیک کردن به معترضین مسالمت آمیز را در دستور کار خود قرار داد. حکومت همچنین گروهی از فعالان مدنی و سازمان دهندگان را که اعتقاد داشت ممکن است در راه اندازی این اعتراضات دست داشته باشند، مورد هدف قرار داد. بسیج، گروه شبه نظامی داوطلبی که توسط سپاه اداره می شود، برای مبارزه با اعتراضات خیابانی مجهز شد. اعتراضات ظرف چند ماه از بین رفتند اما تا اوایل سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۱) به صورت پراکنده ادامه داشتند.

حکومت ادعا کرد که در این درگیری های ۴۳ نفر کشته شدند اما منابع مخالف اعلام کردند که ۱۰۰ نفر کشته و صدها نفر دیگر مجروح و تا پایان سال ۵۰۰۰ نفر بازداشت شده بودند. عفو بین الملل گزارش داد که شکنجه و تجاوز به زندانیان امری عادی بوده است. بسیاری به جرایم مبهمی در رابطه با امنیت ملی متهم شده و بدون دسترسی به وکیل با «محاکمه های نمایشی» و پخش اعترافات در تلویزیون ملی مواجه شدند. بیش از ۸۰ نفر به حبس تا ۱۵ سال و ۶ نفر به مجازات اعدام محکوم شدند.³³ زمانی که معترضان در بهار عربی در سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۱) به خیابان ها بازگشتند، موسوی و کربوبی حبس خانگی شدند و در زمان نوشتن این گزارش همچنان در حبس خانگی بسر می برند.³⁴

در پی تهدیدهای جدی علیه وضع موجود که اعتراضات سال ۱۳۸۸ (۲۰۰۹) به راه داشت، میزان سرکوب دولت افزایش یافت. حکومت هر نوع فعالیت مدنی را که تهدید بالقوه می انگاشت، از جمله روابط احتمالی اقلیت های با دولت های خارجی را مورد حمله قرار داده است. در ۱۹ مرداد ۱۳۸۹ (۱۰ اوت ۲۰۱۰) هفت تن از رهبران بهایی به اتهام جاسوسی برای اسرائیل و تبلیغ علیه اسلام به ۲۰ سال زندان محکوم شدند که پس از آن در دادگاه تجدید نظر در سپتامبر این حکم نصف شد اما در مارس سال بعد دوباره بطور کامل اعما شد.³⁵

بدنبال ناآرامی های فروردین ۱۳۸۴ (آوریل ۲۰۰۵) در خوزستان (که پیشتر در مورد آن صحبت شد)، در چهار انفجار بمب در تهران و اهواز در خرداد ۱۳۸۴ (جون ۲۰۰۵) حداقل ۱۰ نفر کشته و ۹۰ نفر مجروح شدند. در مهر ۱۳۸۴ (اکتبر ۲۰۰۵) و دی ۱۳۸۴ (ژانویه ۲۰۰۶)، حداقل دوازده نفر دیگر بر اثر انفجار بمب کشته شدند.²⁸ تا اردیبهشت ۱۳۸۵ (می ۲۰۰۶) در موجی از دستگیری های متوالی، دست کم ۵۰۰ نفر بازداشت شدند. دولت برای مجبور کردن شوهران و پدران به معرفی خود، زنان و کودکان را بعنوان گروگان بازداشت کرد.

هفت مرد از نه نفری که در اسفند ۱۳۸۴ (اول مارس ۲۰۰۶) در شبکه استانی خوزستان «اعتراف» کردند، جز افرادی بودند که به جرم دست داشتن در بمب گذاری های اکتبر محکوم شده اند. در میان آنها مهدی نواصری و علی عوض افزایی بودند که روز بعد در ملاءعام اعدام شدند.²⁹ گزارش ها دال بر این است که در محاکمات ناعادلانه دادگاه انقلاب در ارتباط با این بمب گذاری ها حداقل ۱۱ نفر دیگر به مرگ، عده ای دیگر به زندان های طولانی مدت و بعضی به تبعید داخلی محکوم شده اند.

در زمان احمدی نژاد، به فعالیت های مدنی مستقلی که در زمان خاتمی شکل گرفته بودند، به عنوان تهدید نگاه می شد. ادعا می شد که ایرانیان در خارج از یک «انقلاب مخملی» - تلاشی برای «سرنگونی تدریجی جمهوری اسلامی» با «ایجاد بی ثباتی و بحران در داخل ایران و تشدید اختلافات قومی و مذهبی»، حمایت می کنند.³⁰

احمدی نژاد انتخاب مجدد خود در ۲۲ خرداد ۱۳۸۸ (۱۲ ژوئن ۲۰۰۹) را پیروزی بر توطئه های صورت گرفته جهت فرو ریختن سیستم از درون قلمداد کرد.³¹ تقلب های جدی در این انتخابات صدها هزار نفر را در اعتراض به فساد انتخاباتی و حمایت از کاندیدهای اپوزیسیون اصلاح طلب میرحسین موسوی و مهدی کربوبی در حرکتی که در دنیا به جنبش سبز شناخته می شود، به خیابان ها آورد.

حکومت ایران اعتراضات را «فتنه» خواند و آمریکا، اسرائیل، بریتانیا و «دست نشانده ها/ نوکران محلی» آنها را مقصر

چارچوب قانونی

قانون اساسی ایران در برگیرنده حمایت هایی از حقوق بنیادین است. اما مفاد قانون اساسی و قانون مجازات ایران به نوبه خود کارآیی این حمایت ها را محدود کرده و اقداماتی برای حفظ امنیت ملی در نظر می گیرند که بطور مرتب برای نقض حقوق بشر از آنها استفاده می شود.

قانون اساسی ۱۳۵۸ (۱۹۷۹)

اصل ۱۵ فارسی را زبان رسمی کشور معرفی می کند اما با اینحال می گوید که «استفاده از زبان های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه های گروهی و تدریس ادبیات آنها در مدارس، در کنار زبان فارسی آزاد است.» مواردی که در زیر در مورد آنها صحبت خواهد شد، نشان دهنده این است که چگونه قصور متوالی دولت در وفاداری به بخش آخر این اصل، نقض حقوق بشر را به نام امنیت ملی تشدید کرده است.

اصل ۲۶ قانون اساسی عنوان می کند که «احزاب، جمعیت ها، انجمن های سیاسی و صنفی و انجمن های اسلامی یا اقلیت های دینی شناخته شده آزادند» تا زمانی که «اصول استقلال، آزادی، وحدت ملی، موازین اسلامی و اساس جمهوری اسلامی را نقض نکنند.» برخی اقلیت های قومی و مذهبی بر اساس قانون ایران به رسمیت شناخته نشده اند، از این رو آنها قادر به استفاده از مزایای حمایت های مندرج در این اصل نمی باشند.

مقررات قانون اساسی همچنین بهره مندی از استانداردهای بین المللی حقوق بشر را محدود کرده و استفاده ایران از اقدامات امنیت ملی که

قانون اساسی جمهوری اسلامی در فصل سوم تعدادی از حقوق بنیادین را برای مردم در برمی گیرد. از جمله اصل ۱۹ که می گوید «مردم ایران از هر قوم و قبیله که باشند از حقوق مساوی برخوردارند و رنگ، نژاد، زبان و مانند اینها سبب امتیاز نخواهد بود.»³⁶ و اصل ۲۳ که می گوید «تفتیش عقاید ممنوع است و هیچکس را نمی توان به صرف داشتن عقیده ای مورد تعرض «و مؤاخذه قرار داد.» علاوه بر این، در اصل ۴۸ قانون اساسی نیز آمده است:

«در بهره برداری از منابع طبیعی و استفاده از درآمدهای ملی در سطح استان ها و توزیع فعالیت های اقتصادی میان استان ها و مناطق مختلف کشور، باید تبعیض در کار نباشد. به طوری که هر منطقه فراخور نیازها و استعداد رشد خود، سرمایه و امکانات لازم در دسترس داشته باشد.»

رغم زبان مبهم اصل ۱۴ که بر رفتار عادلانه با اقلیت های مذهبی غیر مسلمان تاکید می کند، جامعه بزرگ بهائی از هیچ نوع حمایت قانونی برخوردار نیست. در عوض، قوانین مدنی و اداری و بخصوص قوانین جزایی کم و کاستی های قانون اساسی ایران را تشدید می کنند.

منجر به نقض حقوق بشر شده است را شکل می دهد. از جمله این مقررات مقدمه قانون اساسی است که در آن به احکام شیعه اولویت داده می شود؛ اصول ۱ و ۱۲ که ایران را، به ترتیب، مسلمان و شیعه تعریف می کند و اصل ۱۳ است که تنها مسیحیان، یهودیان و زرتشتیان را به عنوان اقلیت های مذهبی به رسمیت می شناسد. در این خصوص علی

تعهدات ایران تحت قوانین حقوق بشر و قوانین بین المللی بشردوستانه

و ممنوعیت شکنجه؛ دادرسی عادلانه و حق محاکمه منصفانه؛ آزادی های دینی یا اعتقادی، آزادی بیان، تجمع و گردهمایی؛ منع تبعیض و حقوق کودکان را، ضابطه مند می کنند.

ایران همچنین عضو چهار کنوانسیون ژنو ۱۳۲۸ (۱۹۴۹) و کنوانسیون منع سلاح های شیمیایی، و همچنین سایر اسناد حقوق بین الملل بشردوستانه که تنظیم کننده اقدامات خصمانه و حمایت از غیرنظامیان و سایر غیر مبارزان است، می باشد.

ایران همچنین عضو چهار کنوانسیون ژنو ۱۳۲۸ (۱۹۴۹) و کنوانسیون منع سلاح های شیمیایی، و همچنین سایر اسناد حقوق بین الملل بشردوستانه که تنظیم کننده اقدامات خصمانه و حمایت از غیرنظامیان و سایر غیر مبارزان است، می باشد.

ایران همچنین عضو چهار کنوانسیون ژنو ۱۳۲۸ (۱۹۴۹) و کنوانسیون منع سلاح های شیمیایی، و همچنین سایر اسناد حقوق بین الملل بشردوستانه که تنظیم کننده اقدامات خصمانه و حمایت از غیرنظامیان و سایر غیر مبارزان است، می باشد.

یا کارشناسان مستقلی دارد که وظیفه بررسی موضوعات خاص در قوانین و اقدامات بین المللی حقوق بشر و یا وضعیت کشورهای که دولت های عضو تشخیص داده اند که نیازمند توجه ویژه است را بر عهده دارند. ایران یکی از این کشورهاست.³⁷ این گزارش همچنین از کار ۱۰ کارشناس موضوعی استفاده می کند.³⁸

این استانداردهای بین المللی و موارد مرتبط با رویه های ویژه چهارچوب قانونی گسترده ای را ایجاد می کنند که جامعه جهانی قوانین و رویه های ایران را بر اساس آن ارزیابی می کند.

از بین معاهدات بین المللی، ایران عضو میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR) و حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (ICESCR)؛ کنوانسیون بین المللی رفع همه اشکال تبعیض نژادی (CERD)؛ و کنوانسیون حقوق کودک (CRC)، است. این معاهدات قانونی لازم الاجرا، معیارهای بین المللی حقوق و عرف، از جمله حق زندگی

که: « فرد یا گروهی که برای دفاع و مقابله با محاربان، دست به اسلحه ببرد محارب (شخصی که بر علی خدا می جنگد) نیست.» اما ماده ۲۸۱ می گوید: « راهزنان، سارقان و قاچاقچیان که دست به سلاح ببرند و موجب سلب امنیت مردم و راهها شوند محاربند.» مجازات محاربه بنا بر ماده ۲۸۲ این است: الف. اعدام ب. صلب پ. قطع دست راست و پای چپ ت. نفي بلد در حالی که ماده ۲۸۳ می گوید که انتخاب هر یک از این امور در اختیار قاضی است.

ماده ۲۸۶ که به فساد در زمین یا افساد في الارض می پردازد، عنوان می کند که: « هرکس به طور گسترده، مرتکب جنایت علیه تمامیت جسمانی افراد، جرایم علیه امنیت داخلی

قانون مجازات اسلامی³⁹

به طور کلی واژگان مبهم به کارگرفته شده در قانون مجازات اسلامی ایران پایه و اساس طیف گسترده ای از نقض حقوق بشر به نام امنیت ملی یا مبارزه با تروریسم را تشکیل می دهد. آنها را اغلب می توان در کتاب دوم و پنجم قانون مجازات، حدود، یا جرائم با مجازاتهای مقرر و تعزیرات، یا جرایم با مجازات های اختیاری، پیدا کرد.⁴⁰

ماده ۲۷۹ در مورد محاربه یا عداوت یا بودن در جنگ با خدا می گوید: « محاربه عبارت از کشیدن سلاح به قصد جان، مال یا ناموس مردم یا ارباب آنها است، به نحوی که موجب ناامنی در محیط گردد.» ماده ۲۸۰ توضیح می دهد

- ماده ۵۰۱ - انتقال اطلاعات کشور در اختیار افرادی که صلاحیت دسترسی به آنها را ندارند؛ یک تا ده سال حبس
- ماده ۵۰۲ - جاسوسی در داخل ایران به نفع یک دولت بیگانه بنحوی که به امنیت ملی [ایران] صدمه وارد نماید؛ یک تا پنج سال حبس .
- ماده ۵۰۸ - همکاری با دول خارجی بر علیه جمهوری اسلامی ایران؛ یک تا ده سال حبس.
- ماده ۶۱۰ - هرگاه دو نفر یا بیشتر اجتماع و تبانی نمایند که جرایمی بر ضد امنیت داخلی یا خارج کشور مرتکب شوند [...] در صورتی که عنوان محارب بر آنان صادق نباشد، دو تا پنج سال حبس .

قانون مجازات در مورد آنچه فعالیت تبلیغی، همکاری یا تبانی بشمار می آید، راهنمایی نمی کند و نمی گوید چه چیزی ممکن است یک ساختار یا سازمان را تشکیل دهد. دادستان ها و قضات ایران ده ها سال است که بارها و بارها از ماهیت گسترده و کلی این مقررات برای تسهیل دستگیری (خودسرانه)، محاکمه و حبس به دلیل اتهامات وارد شده علیه امنیت ملی برای اعمالی که در سطح بین المللی اتهامات کیفری محسوب نمی شوند، استفاده کرده اند.

به اتهامات مربوط به امنیت ملی و تروریسم در دادگاه انقلاب ایران رسیدگی می شوند. اصلاحات انجام شده در آیین دادرسی کیفری ایران در سال ۱۳۹۳ (۲۰۱۴) در پایان دادن به اقداماتی که همواره به طور گسترده وجود داشته از جمله دستگیری های خودسرانه و بازداشت های طولانی مدت قبل از محاکمه، بدون فراهم بودن فرصتی برای به چالش کشیدن اساس اتهامات، شکنجه بازداشت شدگان در بازجویی؛ یا استفاده از روش تک نویسی، یا اعتراف اجباری که در آن فرد بازداشت شده را مجبور به نوشتن وقایعی - معمولاً جعلی- در مورد افراد خانواده، دوستان یا آشنایانشان می کنند، جهت اینکه که خود و دیگران را متهم جلوه دهند، موفق نبوده است.

آیین دادرسی کیفری همچنین به دادستان ها اجازه می دهد تا در صورت تشخیص اینکه افشاگری مانع از «کشف حقیقت» می شود، یا در مواردی که مربوط به امنیت ملی یا خارجی باشد، از دسترسی وکلا به برخی یا تمامی مدارک موجود بر علیه موکلشان جلوگیری کنند، امری که مانع حق آماده کردن یک دفاع مناسب می شود.

یا خارجی کشور، نشر اکاذیب، اخلال در نظام اقتصادی کشور، احراق و تخریب، پخش مواد سمی و میکروبی و خطرناک یا دایر کردن مراکز فساد و فحشا یا معاونت در آنها گردد به گونه ای که موجب اخلال شدید در نظم عمومی کشور، ناامنی یا ورود خسارت عمده به تمامیت جسمانی افراد یا اموال عمومی و خصوصی، یا سبب اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع گردد مفسد فی الارض محسوب و به اعدام محکوم می گردد. تبصره. هرگاه دادگاه از مجموع ادله و شواهد قصد اخلال گسترده در نظم عمومی، ایجاد ناامنی، ایراد خسارت عمده و یا اشاعه فساد یا فحشا در حد وسیع و یا علم به مؤثر بودن اقدامات انجام شده را احراز نکند و جرم ارتكابی مشمول مجازات قانونی دیگری نباشد، با توجه به میزان نتایج زیانبار جرم، مرتکب به حبس تعزیری درجه پنج یا شش محکوم می شود.»

بدنبال آن ماده ۲۷۸ می گوید: «گروهی که در برابر اساس نظام جمهوری اسلامی ایران، قیام مسلحانه کند باغی محسوب می شود و در صورت استفاده از سلاح، اعضای آن به مجازات اعدام محکوم می گردند.» در حالی که ماده ۲۸۸ تعیین مجازات اختیاری را برای عضویت در «گروه باغی» در خارج از درگیری یا بدون استفاده از سلاح فراهم می کند.

کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی ایران عمده مقررات مربوط به امنیت ملی را در برمی گیرد (اکثراً مواد ۴۹۸-۵۱۲). مقررات آن عبارتند از:

- ماده ۴۹۸ - تشکیل یا اداره جمعیت یا شعبه جمعیتی، در داخل یا خارج از کشور که هدف آن بر هم زدن امنیت کشور باشد؛ دو تا ده سال حبس.
- ماده ۴۹۹ - عضویت در یکی از دسته ها یا جمعیت ها یا شعب جمعیت های مذکور در ماده (۴۹۸): سه ماه تا پنج سال حبس
- ماده ۵۰۰ - فعالیت تبلیغی علیه نظام جمهوری اسلامی ایران یا به نفع گروه ها و سازمان های مخالف نظام؛ سه ماه تا یکسال حبس.

سایر شیوه های در سیستم اجرای عدالت، مخصوصاً در موارد مربوط به امنیت ملی، به ویژه بر اقلیت ها تأثیر می گذارد. به عنوان مثال ماده ۲۳ قانون مجازات، در شرایط خاص به دادگاه ها اجازه اعمال اقدامات دیگر را از میان سایر اقدامات می دهد:

- اقامت اجباری در یک مکان مشخص
- منع اقامت در مکان (ها) ی خاص
- ممنوعیت داشتن یک حرفه یا شغلی بخصوص
- اخراج از دفاتر دولتی و عمومی
- منع عضویت در احزاب و گروه های سیاسی یا اجتماعی

در عین حال، دولت های پی در پی، تحت فشار روحانیون عالی رتبه، کانون وکلای دادگستری ایران و همچنین استقلال وکلا را تضعیف کرده اند، خصوصاً با ایجاد یک کانون وکلای موازی که عضویت در آن منوط به تأیید دولت است. علاوه بر آن، در سال ۱۳۹۷ (۲۰۱۸)، با اضافه کردن ماده ای به آیین دادرسی، حکومت اقدام به محدود کردن بیشتر حق متهمان در دسترسی به وکیل انتخابی خود شد چرا که مطابق این ماده در پرونده های مربوط به امنیت ملی، تنها وکالت وکلایی قبول می شود که در لیست ۲۰ نفری هستند که به تأیید رییس قوه قضاییه - صادق لاریجانی - رسیده است.⁴¹

سپاه پاسداران جمهوری اسلامی

سپاه سازمانی است که به موازات دولت و ارگان‌های آن فعالیت می‌کند. نیروهای مسلح آن بعد از ارتش، دومین نهاد نظامی ایران را تشکیل می‌دهند و فعالیت‌های امنیتی مهمی چه در سطح داخلی و چه در امور خارجه انجام می‌دهد.

حضور دارند و در محله‌های سراسر کشور پایگاه‌های رسمی دارند. بسیج نقش مهمی در سرکوب اعتراضات خیابانی بازی کرده است. اگرچه بسیاری از اعضای آن داوطلبان جوان هستند، یکی از نهادهای اصلی امنیتی جمهوری اسلامی است و به شدت به نقض حقوق بشر متهم شده است. نیروی قدس که در سال ۱۳۶۹ (۱۹۹۰) بنیان گذاشته شد، نیروی جنگی سپاه است و وظیفه پیشبرد منافع و استراتژی‌های امنیت ملی ایران در خارج از کشور را برعهده دارد. به انجام فعالیت‌های مخفیانه در خارج از کشور و هدایت عملیات مهم نظامی در منطقه از جمله سوریه و عراق شناخته شده است.

رئیس کل سپاه تنها به مقام رهبری پاسخگوست و در تمام ارگان‌ها دولتی مانند مجلس و کمیته‌های ملی نماینده دارد بدون اینکه جوابگوی فعالیت‌هایش باشد. در واقع یک دولت بانفوذ در دل حکومت تشکیل داده است: با حکومت در امر امنیت ملی همکاری می‌کند اما فرماندهی و کنترل آن خارج از کنترل حکومت است. فعالیت‌های اقتصادی گسترده آن نیز هم اکنون خارج از کنترل و جوابگویی به حکومت است.

برخلاف ارتش که در درجه اول مسئول حفاظت از مرزهای ایران است، نقش اصلی سپاه حفاظت از انقلاب و جمهوری اسلامی است. در نتیجه نقش ایدئولوژیک سپاه به آن یک موضع منحصر به فرد در ساختارهای امنیتی و سیاسی کشور داده است. قابل ذکر است که سپاه یک نهاد چند وجهی است: در ضمن اینکه یک نهاد نظامی است، در ابعاد سیاسی، فرهنگی، ایدئولوژیک و اقتصادی هم دست دارد. در واقع بخش بزرگی از اقتصاد ایران تحت کنترل سپاه است.⁴²

سپاه نقش تعیین‌کننده‌ای در ارباب و تعقیب کسانی که تهدید تلقی می‌شوند، دارد. سازمان اطلاعات سپاه قوی‌ترین نهاد امنیتی در ایران است و می‌تواند با کمک قضات همدستش بر رای دادگاه تاثیر بگذارد. در مناطق مرزی مانند کردستان و بلوچستان که بیشتر مردم از اقلیت‌های قومی و مذهبی هستند، سپاه به خشونت و سرکوب مخالفان معروف است.⁴³

نیروهای شبه نظامی داخلی سپاه غ بسیج- در سرتاسر ایران حضور دارد. اعضای بسیج در دانشگاه‌ها، مدارس، سازمان‌های دولتی

سیر تکامل و تثبیت قانونی

شبه نظامیان مسلح وفادار به آیت الله خمینی پس از انقلاب بهمن ۱۳۵۷ (فوریه ۱۹۷۹) با نام کمیته پا به عرصه ظهور گذاشتند. برخلاف نحوه نگرش دولت موقت به ارتش، سپاه در حذف سایر گروه های مسلح، گروه های چپ در تهران و گروه های اقلیت در جاهای دیگر کشور شرکت داشت. از فوریه ۱۹۷۹، حکومت برای یکپارچه کردن همه گروه ها تلاش کرد و تا فروردین ۱۳۵۸ (آوریل ۱۹۷۹)، شورای فرماندهی سپاه را تأسیس کرد. با تصویب قانونی در فروردین ۱۳۵۸ (آوریل ۱۹۷۹) توسط مجلس و اجرایی کردن آن در ۱۹۸۲، حکومت مبنای قانونی سپاه را مشخص کرد.

با این وجود قانون اساسی ایران مصوب سال ۱۳۵۸ (۱۹۷۹) (اصلاح شده در سال ۱۳۶۸ (۱۹۸۹)) سپاه را به عنوان نهادی مستقل از ارتش در ساختار دولت قرار داد. اصول آمده در مبحث دوم فصل نهم (قوه مجریه) قانون اساسی به وظایف ارتش و سپاه می پردازد.⁴⁴

مطابق اصل ۱۴۳ «ارتش جمهوری اسلامی ایران پاسداری از استقلال و تمامیت ارضیو نظامجمهوریاسلامیکشور را بر عهده دارد.» و اصل ۱۴۴ اضافه می کند که باید یک «ارتش اسلامی» باشد و «باید افرادی شایسته را به خدمت بپذیرد که به اهداف انقلاب اسلامی مؤمن و در راه تحقق آن فداکار باشند.» اصل ۱۴۵ در ادامه می گوید که هیچ فرد خارجی نمی تواند در نیروهای انتظامی خدمت کند. اما اصل ۱۵۰ در مورد سپاه شفاف نیست. این اصل عنوان می کند که «برای ادامه نقش خود در نگهداری از انقلاب و دستاوردهای آن پابرجا می ماند.» اما «حدود وظایف و قلمرو مسئولیت این سپاه در رابطه با وظایف و قلمرو مسئولیت نیروهای مسلح دیگر با تأکید بر همکاری و هماهنگی برادرانه میان آنها به وسیله قانون تعیین می شود.»

براساس اصل ۱۱۰ قانون اساسی، فرماندهان سپاه توسط رهبر تعیین شده و فقط به او پاسخگو هستند.⁴⁵

ماده ۴۹ قانون سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در مهر ۱۳۶۱ (اکتبر ۱۹۸۲) منتشر شد، بر وظیفه اصلی و دفاعی مندرج در اصل ۱۵۰ قانون اساسی تأکید می کند.⁴⁶ بیشتر

این قانون به بررسی مسائل سازمانی و اداری سپاه می پردازد و در دو ماده ۴۷ و ۴۸ بر استقلال نهادین سپاه از گروه های سیاسی تأکید می کند. همچنین این قانون سه وظیفه اصلی را برای سپاه در نظر می گیرد: دفاع از کشور در مقابل حمله خارجی؛ مبارزه با نیروهای ضد انقلاب؛ و رسیدگی به امنیت داخلی، از جمله با «جمع آوری اطلاعات در مورد تهدیدات»؛ اجرای تصمیمات قضایی و سوم پشتیبانی از جنبش های آزادیخواه جهانی.⁴⁷ ماموریت آن شامل فعالیت هایی از قبیل موارد زیر است:⁴⁸

- مواد ۴ و ۵- اجرای قانون، از جمله بازداشت افراد
- ماده ۸- جمع آوری اطلاعات
- ماده ۱۰- امداد و کارکردهای اجتماعی-اقتصادی دیگر از جمله در جهاد سازندگی و
- مواد ۳۴-۴۲- تشکیل و اداره نیروهای بسیج.

و در نتیجه وظایف آن شامل حفاظت از رهبر، سران سه قوه (مجریه، مقننه و قضائیه)، دیگر مقامات بالا دولتی و ایمنی و امنیت پایتخت نیز می شود.

در سال ۱۳۵۸ (۱۹۸۰) دولت بسیج یا نیروی بسیج را تأسیس کرد. در بین سال های ۱۳۵۸-۱۳۶۷ (۱۹۸۰-۸۸) در جنگ ایران و عراق، که طی آن هزاران نفر از پرسنل بسیج در موج حملات انسانی مانند خط های مقدم جنگ جهانی اول جان باختند، حمل و نقل سربازان پیاده نظام استخدام شده با بسیج بود. در سال ۱۳۶۰ (۱۹۸۱) بسیج توسط سپاه جذب شد و پس از جنگ، شبکه سراسری داوطلبان خود را به نام پایگاه های مقاومت بسیج (پایگاه) در اکثر شهرها، روستاها، مساجد، ساختمان های دولتی مانند دانشگاه ها و مکان های آموزش عالی، خدمات اجتماعی و شرکت های اقتصادی دولتی مانند کارخانه ها، با حداقل ۲۲ شعبه، توسعه داد. تا سال ۱۳۹۶ (۲۰۱۷)، نیروی بسیج حدود ۳۰۰۰۰۰ نفر بود و یک ابزار قدرتمند برای گردآوری اطلاعات، تأثیرگذار بر مسائل اجتماعی و پلیس شبه نظامی را تشکیل می داد.

بین سال های ۱۳۸۴-۱۳۹۲ (۲۰۰۵-۲۰۱۳) در دوره ریاست جمهوری محمود احمدی نژاد، قدرت و موضع سپاه تقویت شد. قیمت بالای نفت و فرصت های اقتصادی جدید سپاه را پولدارتر کرد و با حمایت رئیس جمهور که با رهبر

اسلامی استفاده کند در حدی که به آمادگی رزمی آسیبی وارد نیاید.»

در سال ۱۳۶۲ (۱۹۸۳) دولت، نهاد توسعه اجتماعی - اقتصادی، جهاد سازندگی، را به یک وزارتخانه تبدیل کرد. این وسیله ای بود برای افزایش نفوذ، اطلاعات و کنترل سپاه از جمله از طریق کمک به عملیات ضد شورش در مناطق اقلیت ها مانند کردستان، بلوچستان و مناطق ترکمن ها.⁵² این رویه تا امروز نیز ادامه دارد.⁵³

بعد از جنگ با عراق در دوران دولت اکبر هاشمی رفسنجانی، سپاه که به تازگی وظیفه نظامی اش خاتمه یافته بود، رسماً عهده دار نوسازی کشور شد. در آن زمان این امر منطقی به نظر می رسید: بدنبال وضعیت بد اقتصادی تحمیل شده با جنگ و زیر فشارهای آن سپاه به یک سازمان بزرگ منظم با مهارت های مهندسی تبدیل شده بود.

نقش حمایتی سپاه از برنامه هسته ای ایران بود که باعث شد شورای امنیت سازمان ملل آن برای تحریم های هدفمند مورد توجه قرار دهد. در پاسخ حکومت ایران تصمیم گرفته است که اقتصاد هدایت شده توسط سپاه بهترین راه برای گذراندن «محاصره» اقتصادی است، آنچه در آن زمان به تحریم ها گفته می شد.

در نتیجه دولت بدون روند مناقصه، شروع به صدور قراردادهای بزرگ ساختمانی کرد. سپاه یا شرکت های متعلق به سپاه از طریق خصوصی سازی کنترل شرکت های دولتی سابق - مانند اداره مخابرات - را به دست گرفت و قراردادهای بلیون دلاری برای تاسیس میدان گازی پارس جنوبی به آن اهدا شد زیرا شرکت های خارجی بدلیل تحریم های آمریکا و فشارهای سیاسی یا مشکلات خود دولت ایران نمی توانستند در مناقصه شرکت کنند.

تا سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰) منافع اقتصادی سپاه در برگیرنده سازندگی، تولید، استخراج معدن، الکترونیک، ارتباطات و بانکداری بود. همچنین تا سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰) به طور علنی ادعا شد که سپاه در قاچاق های سازمان یافته و سیستماتیک، از جمله قاچاق کالاهای مصرفی و حتی الکل یا سایر مواد غیرقانونی دست داشته است. در آن سال خزانه

هم عقیده بود، نقش سیاسی سپاه بطور چشمگیری شروع به رشد کرد. بسیاری از افراد متصل به سپاه پست های مهم کابینه را از آن خود کردند. از ه ریشه هایش در جامعه گرفته تا سطح بالای قدرت، سپاه از یک موقعیت رسمی برخوردار بود. پایگاه های آن در شهرها و شهرستان های مختلف استانهای ایران توان و قدرت آن را به رخ می کشد، و به نظر می رسد وظیفه اش علاوه بر حفظ قانون و نظم، کنترل آن جوامع نیز باشد.⁴⁹

رشد و قدرت سپاه

تا سال ۱۳۹۶ (۲۰۱۷) نیروهای تحت فرماندهی سپاه ۱۵۰۰۰۰ نفر تخمین زده می شد. واحدهای ضد شورش سپاه مهم ترین واحدهای سرکوب کننده اعتراضات عمومی و شورش ها در کشور هستند. به عنوان مأمورین دستگیری برای دستگاه قضایی و همچنین نیروهای اطلاعاتی خود، سپاه با همکاری با وزارت اطلاعات اما مستقل از آن، نقش محوری در اجرای حاکمیت قانون و یا حداقل تفسیر خاص خود از آن دارد.

برنامه موشکی بالستیک آن حملات فراتر از مرزهای ایران را آغاز کرده است، از جمله در سال ۱۳۹۹ (۲۰۲۰) حمله علیه پایگاه هایی در عراق که میزبان نیروهای آمریکایی هستند.⁵⁰ عملیات سایبری و آنلاین آن اهداف داخلی و خارجی را هک کرده است؛ برنامه های هوافضا از سال ۱۳۸۸ (۲۰۰۹) با موفقیت چندین ماهواره به مدار زمین فرستاده است؛ و میمون، لاکپشت، موش و کرم به فضا فرستاده است.⁵¹

از طریق نمایندگان در نهادهای حاکمیت از جمله شورای عالی امنیت ملی، مجلس شورای اسلامی و شورای عالی انقلاب فرهنگی، صدایش را در مراکز قدرت حفظ کرده است.

با حساسیت به نیازهای اجتماعی - اقتصادی ملاحظه شده در استانهای حاشیه ای و نسبتاً فقیرنشین اقلیتی مانند کردستان و بلوچستان، ماده ۱۴۷ بیان می کند:

« دولت باید در زمان صلح از افراد و تجهیزات فنی ارتش در کارهای امدادی، آموزشی، تولیدی، و جهاد سازندگی، با رعایت کامل موازین عدل

واقع بر اساس قوانین و مقررات باید با سپاه نزدیک باشند. صدها نفر از روزنامه نگاران و کاربران رسانه های اجتماعی

روزنامه ها، روزنامه نگاران و منابع آنلاین را به روشی نه چندان متفاوت از فعالیت تبلیغاتی، اطلاع رسانی می کنند.

در فروردین ۱۳۹۸ (آوریل ۲۰۱۹)، دولت ایالات متحده سپاه را یک «سازمان خارجی تروریست» نامید. به همین ترتیب، هر فردی مرتبط با ایالات متحده که تعامل اثبات شده مالی یا ارتباط دیگری با سپاه داشته باشد می تواند با اتهامات کیفی روبرو شود.⁵⁶ اتحادیه اروپا این کار را نکرد. در جواب، سرلشکر محمدعلی جعفری، فرمانده سپاه اظهار داشت که این نام گذاری به این معنی است که سپاه پاسداران می تواند ارتش آمریکا را به همان روشی که داعش را هدف قرار می دهد، مورد هدف قرار دهد.

داری ایالات متحده به علت فساد تحریم هایی را علیه وابستگان سپاه وضع کرد.⁵⁴

سپاه همچنین ابتکار عمل و سرمایه گذاری های استراتژیک فرهنگی را انجام می دهد: یک سازمان خاص فرهنگی دارد که در دانشگاه ها، روستاها، کارخانجات و شهرها فعالیت می کند. ارگان های وابسته مانند سازمان «راهیان نور» اهداف مشابهی را پیش می برند.⁵⁵ سپاه آموزش پیشرفته آنلاین و برنامه تداخلی برگزار می کند که هرکدام آن (همانطور که قبلا گفته شد) نقش مهمی در مختل کردن برنامه های مخالفان دولت، از جمله در رسانه های اجتماعی داشته اند.

زنجیره اغیر شفاف از خبرگزاری ها و روزنامه ها از جمله تسنیم، شبکه خبر دانشجو، نسیم، روزنامه جوان و فارس در

نقض حقوق بشر به نام امنیت ملی

اهمیت اساسی امنیت ملی بر روابط دولت ایران نه تنها با قدرت های خارجی بلکه با مردم خود نیز حاکم است. دولت ایران مرتباً و بطور سیستماتیک برای سرکوب هرگونه مخالفت سیاسی یا چالش احتمالی با هویت فارس-شیعه جمهوری اسلامی، دست به نقض حقوق بشر، جرم انگاری اقداماتی که در سطح بین المللی رفتار مجرمانه شناخته نمی شوند، از جمله در رابطه با اعتراضات بدون خشونت، انتقاد از مقامات، روابط خارجی و بیان مسالمت آمیز اقلیت فرهنگی، می زند.

در عراق، این دو کشور را بیشتر از هر زمان دیگری از ۱۳۵۸ (۱۹۸۰) به درگیری مسلحانه نزدیک کرد.

آزار و اذیت هدفمند و زندانی کردن افراد

در راستای اهمیت امنیت ملی، قوه قضائیه ایران، اطلاعات و مقامات سپاه به خاطر مسایل هویتی یا استفاده مسالمت آمیز از آزادی بیان، افراد را مورد آزار و اذیت قرار داده، خودسرانه بازداشت کرده و با آنها بدرفتاری می کنند. شهروندان خارجی و دوتابعیتی ها و شهروندان ایرانی بدلائل ارتباط فامیلی، تحصیلی، ارتباطات حرفه ای یا ارتباط با سازمان ها یا موسساتی که حکومت آنها را تهدید می پندارند، مانند دانشگاه های خارج از ایران یا رسانه های خارجی، از جمله افراد مورد هدف هستند. در این موارد حکومت افراد را بیشتر به خاطر ارتباطشان و کمتر برای آنچه خود آنها انجام داده اند مورد هدف قرار می دهد. فعالین حقوق بشر بر این

انتخاب روحانی به ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۲ (۲۰۱۳) دوباره امید به اصلاحات و بهتر شدن روابط با ایالات متحده را به همراه داشت. در تیر ۱۳۹۴ (جولای ۲۰۱۵) ایران، اعضای دائم شورای امنیت سازمان ملل (UN) - از جمله ایالات متحده - و اتحادیه اروپا (EU) بر سر یک برنامه جامع اقدام مشترک (JCPOA) درمورد برنامه هسته ای ایران به توافق رسیدند. در ازای محدود کردن برنامه هسته ای، قرار بود تحریم ها از ایران برداشته شود. اگرچه در اردیبهشت ۱۳۹۷ (می ۲۰۱۸) رییس جمهور آمریکا دونالد ترامپ خروج ایالات متحده از برجام (JCPOA) را اعلام کرد و بدنبال آن تحریم ها سنگین تر شد.

علی رغم تلاش های اتحادیه اروپا برای پایبند بودن به تعهداتش تحت برجام، این اقدام اقتصاد ایران را زیر استرس های جدیدی قرار داد.

قتل سرلشکر ایرانی قاسم سلیمانی به دست ایالات متحده در دی ۱۳۹۸ (ژانویه ۲۰۲۰) و در پی آن حمله موشکی ایران به پایگاه ایالات متحده

نباشد برای اینکه بتوانند از این اهرم فشار برای مدت بیشتری استفاده کنند، فقط به سادگی دنبال این هستند که با چه کسی ملاقات کرده است، مانند مورد دستگیری، بازجویی و بازداشت روزنامه نگار نیکولاس پلهم (Nicolas Pelham) - از مجله بریتانیایی اکونومیست (Economist) در سال ۱۳۹۷ (۲۰۱۹).⁵⁸

تا به امروز تعداد معدودی از کسانی که بازداشت شده اند مرتکب جرایم کیفری قابل تشخیص شده اند، بعضی معتقدند که حکومت ایران آنها را برای رسیدن به اهداف خاصی، چه استفاده از این امر برای مذاکره با دولتی دیگر، چه برای تعویض زندانی؛ برای ایجاد تغییر در برخوردها و یا تنها برای دریافت پول، دستگیر کرده اند. بسیاری از محققان ممکن است دلیل ورود اتفاقی به مسائلی که تحت کنترل سپاه بوده، دستگیر شده اند. اگر این صحت داشته باشد، بازداشت آنها در حقیقت نوعی مجازات است، با وجود آنکه هیچ قصد کیفری یا قانون شکنی وجود نداشته است.

در مهر ۱۳۹۸ (اکتبر ۲۰۱۹)، نزار زکا گفت که بازداشت افراد دو تابعیتی و خارجی‌ان توسط ایران، از روز اول بازداشت، تجارتی برای سپاه است.⁵⁹ در آبان ۱۳۹۸ (نوامبر ۲۰۱۹)، جیسون رضائیان، روزنامه نگار دو تابعیتی ایرانی-آمریکایی که با واشنگتن پست کار می کرد و قبلاً بازداشت شده بود نوشت که «گروگان گرفتن به ابزاری برای دیپلماسی برای ایران تبدیل شده است.»⁶⁰

عقیده اند که بازداشت های اینچنین نوعی از گروگان گیری است و هیچ ارتباطی به امنیت ملی نداشته و بیشتر از آن به عنوان اهرم سیاسی و در راستای منافع مالی دستگاه های دولتی استفاده می شود. حکومت با در نظر گرفتن این امر که طبق قوانین ایران ملزم نیست که به مامورین خارجی اجازه ارائه خدمات کنسولی به اتباع یا اعضای خانواده ایرانی را بدهد، دوتابعیتی ها را مورد هدف قرار می دهد.

تعداد زیادی از روزنامه نگاران، فعالان کارگری، مبارزان حقوق زنان و دیگر مدافعان حقوق بشر هر ساله به دلایل مبهم امنیت ملی بازداشت می شوند. دانشگاهیان و محققان علوم اجتماعی نیز به دلیل امنیت ملی مورد هدف قرار گرفته اند. سپاه و وزارت اطلاعات بدنبال کنترل و حتی به انحصار در آوردن تحقیق و گفتمان در مورد جامعه ایران، خواه از داخل یا خارج از کشور است. بنابراین، مقررات مربوط به رسانه ها و مالکیت مطبوعات، مقررات کیفری در مورد بیان، یا آنچه که می تواند در موسسات دانشگاهی مورد تحقیق یا تدریس قرار گرفته شود، همگی سفت و سخت کنترل می شوند.⁵⁷

سپاه تا جایی که می تواند به منابع خیری خارج از ایران فشار می آورد. اگر نتواند بستر رسانه ای یا روزنامه نگار یا فعال مورد نظر را کنترل کند، بر علیه خانواده و افراد نزدیک به آنها وارد عمل می شود مانند موردی که در زیر در ارتباط با بی بی سی فارسی آمده است. اگر شخص ایرانی

ادعای تبادل زندانی

در سال ۱۳۸۸ (۲۰۰۹)، علی رغم انکارها، باور بر آن است که فرانسه علی وکیلی راد در ازای کلوتید ریس آزاد کرد.⁶¹ علی وکیلی راد در سال ۱۳۷۳ (۱۹۹۴) به جرم قتل آخرین نخست وزیر شاه، شاهپور بختیار، و دستیارش سروش کتیبه در نزدیکی پاریس در سال ۱۳۷۰ (۱۹۹۱) به حبس ابد محکوم شده بود. او با افتخار به ایران بازگشت.⁶²

شهروند فرانسوی کلوتید ریس در دانشگاه اصفهان دستیار آموزش زبان بود که در زمان ناآرامی های به دنبال انتخاب اعتراض آمیز محمود احمدی نژاد در خرداد ۱۳۸۸ (ژوئن ۲۰۰۹) در یکی از راهپیمایی ها شرکت کرده بود. او همراه با صدها نفر دیگر در یک دادگاه جمعی و غیرعادلانه محاکمه شد. با اتهام اقدام به براندازی حکومت، دادگاه بدوی او را به دو حبس پنج ساله محکوم کرد که بعداً به پرداخت جریمه نقدی نزدیک به ۹۰۰۰۰ دلار آمریکا تبدیل شد.⁶³

در رابطه با شهروندان استرالیایی که در نیمه دوم ۱۳۹۸ (۲۰۱۹) در ایران بازداشت شده بودند، در فروردین ۱۳۹۸ (آوریل ۲۰۱۹) وزیر امور خارجه ایران، جواد ظریف، صراحتاً اظهار داشت که آنها را برای مبادله با آزادی نگار قدسکانی، يك شهروند ایرانی که در آن زمان در يك زندانی در آدلاید، به اتهام قاچاق فناوری ممنوع آمریکایی به ایران، منتظر استرداد به ایالات متحده بود، هستند: «بیایید یک مبادله انجام دهیم. من آماده ام»⁶⁴

مقامات وزارت خارجه آمریکا بارها گفتند که با اینکه او در دهه ۱۳۴۰ (۱۹۷۰) در FBI بوده، در سال ۱۳۷۶ (۱۹۹۸) بازنشسته شده که بعد از آن کارهای خصوص و قراردادی انجام می داده است. ظاهراً به همین دلیل در سال ۱۳۸۵ (۲۰۰۷) برای تحقیق در مورد قاچاق سیگار، به جزیره کیش در جنوب ایران رفته است.⁶⁸ به دنبال انتشار گزارشی مبنی بر ارائه ۲۰ میلیون دلار از ایالات متحده برای اطلاع از سرنوشت وی در سال ۱۳۹۸ (۲۰۱۹)، طبق گزارش هایی که دولت ایران به گروه کاری سازمان ملل متحد در مورد ناپدید شدن های اجباری یا غیرمجاز ارسال کرده است، بدون ارائه جزئیات بیان می کند که پرونده علیه او در دادگاه انقلاب در تهران در جریان است.⁶⁹

مهر ۱۳۹۴ (اکتبر ۲۰۱۵) - سیامک نمازی، شهروند دو تابعیتی ایالات متحده و بهمن ۱۳۹۴ (فوریه ۲۰۱۶) پدرش باقر نمازی. در ۲۱ مهر ۱۳۹۸ (اکتبر ۲۰۱۹)، یک فید توئیتر مرتبط با خانواده، برای تولد سیامک پیام فرستاد و افزود «نمی توانم باور کنم که چهار سال از حبس ناعادلانه ات توسط IRGC می گذرد. چهار سال وحشتناک در اوین سپری شد به گناه بازیچه بودن در بازی ای که هیچ کدام نمی فهمیمش...»⁷⁰ در مهر ۱۳۹۵ (اکتبر ۲۰۱۶)، دادگاهی در تهران سیامک و باقر نمازی را به «همکاری با دولت متخاصم آمریکا» متهم کرده و به ۱۰ سال حبس محکوم کرد. در فروردین ۱۳۹۵ (آوریل ۲۰۱۶)، وکیل آنها اعلام کرد که از دسترسی به پرونده موکلینش منع شده است.⁷¹

دی ۱۳۹۴ (ژانویه ۲۰۱۶) - کامران قادری، شهروند دو تابعیتی استرالیایی و تاجر. بنا بر گزارش ها، وی از وضعیت سلامتی خوبی برخوردار نیست. او سه فرزند دارد.⁷²

فروردین ۱۳۹۵ (آوریل ۲۰۱۶) - نازنین زاغری - راتکلیف، شهروند دو تابعیتی انگلستان. او را در فروردین ۱۳۹۵ (آوریل ۲۰۱۶) در فرودگاه امام خمینی، در پایان یک سفر دو هفته ای دیدار والدینش به همراه دخترش، دستگیر کردند. او به جاسوسی متهم شد و در شهریور ۱۳۹۵ (سپتامبر ۲۰۱۶) دادگاهی در یک محاکمه کاملاً ناعادلانه او را به ۵ سال حبس، محکوم کرد. در مهر ۱۳۹۶ (اکتبر ۲۰۱۷)، گزارش شد که سپاه پرونده جدیدی علیه او به اتهام

حکومت ایران همچنین به خانواده ها و دولت های دیگر فشار آورده که در مورد اقدامات ایران سکوت کنند و بارها بارها یادآوری کرده که اگر خانواده یا دولت دیگری دستگیری را علنی کنند، به ضرر حل موضوع خواهد بود. با این حال به نظر نمی رسد که دنبال کردن این دستورات، در عمل تاثیری بر حل مساله بازداشت ها داشته است.

حداقل دو فرد دو تابعیتی در بازداشت بصورت مشکوکی مرده اند. زهرا کاظمی، کانادایی دو ملیتی و عکاس خبری، در خرداد ۱۳۸۲ (ژوئن ۲۰۰۳) در حین عکس گرفتن از زندان اوین در ایران دستگیر شد. چند روز پس از دستگیری او به کما رفت و مرد. بر طبق گفته وکلا خانواده آثار شکنجه بر بدن او بوده، اما نه کالبدشکافی مستقل انجام شد و نه تحقیقی صورت گرفت. شهروند ایرانی - کانادایی دیگری، کاووس سید امامی، پروفیسور جامعه شناسی در یکی از دانشگاه های ایران و یکی از بنیانگذاران بنیاد میراث حیات وحش ایران بود. او در دی ۱۳۹۶ (ژانویه ۲۰۱۸) به جرم جاسوسی تحت پوشش کار خود برای بنیاد دستگیر شد.⁶⁵ دو هفته بعد حکومت اعلام کرد که او در زندان دست به خودکشی زده، ادعایی که خانواده او رد کردند.⁶⁶

گوشه ای از بهای انسانی بازداشت ها با استفاده خودسرانه از قوانین امنیت ملی توسط نمونه پرونده های اخیر ذکر شده در زیر بر اساس ماه بازداشت، ارائه می شود. بسیاری از پرونده های شناخته شده مربوط می شوند به شهروندان دو تابعیتی: در چنین مواردی ایران ملیت دیگر یا حق دسترسی به کمک کنسولگری را به رسمیت نمی شناسد.⁶⁷

شهریور ۱۳۹۴ - خرداد ۱۳۹۸ - سپتامبر ۲۰۱۵ (تا ژوئن ۲۰۱۹) نزار زاکا (Nizar Zakka)، لبنانی ساکن ایالات متحده. در سال ۱۳۹۴ (۲۰۱۵)، معاون رئیس جمهور در امور زنان ایران او را برای شرکت در همایشی دعوت کرد. او را پس از اتمام همایش دستگیر کرده و برای بازجویی به زندان اوین بردند. او تقریباً چهار سال بعد آزاد شد و به لبنان بازگشت.

اسفند ۱۳۸۵ (مارس ۲۰۰۷) - رابرت لوینسون (Robert Levinson)، شهروند ایالات متحده و مامور سابق FBI، در جزیره کیش دستگیر شد، ممکن است که در زمان ناپدید شدنش برای یک مأموریت غیر مجاز در ایران بوده است.

آذر ۱۳۹۷ (دسامبر ۲۰۱۸) - میمنت حسینی - چاووشی، جمعیت شناس و محقق در دانشگاه ملی استرالیا. او به دلایلی نامشخص بازداشت شده و ظاهراً در ارتباط با تحقیق در مورد کنترل جمعیت که در آن زمان انجام می داد، دستگیر شده است.⁷⁵ او برای همکاری با مرکز تحقیقات مجلس اسلامی (IPRC) و مرکز مطالعات استراتژیک رئیس جمهور (CCS) به ایران دعوت شده بود. در سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰)، حسینی - چاووشی برنده جایزه کتاب سال ایران برای انتقال باروری در ایران: انقلاب و تولید مثل، با همکاری پیتر مک دونالد و محمد جلال عباسی - شوازی، شد.

خرداد ۱۳۹۸ (ژوئن ۲۰۱۹) - حکومت ایران شهروند دوملیتی فرانسوی، فریبا عادلخواه را همراه با رولاند مارکال (Roland Marchal)، شهروند فرانسوی، دستگیر کرد. فریبا عادلخواه انسان شناس و پژوهشگر ارشد دانشگاه علوم سیاسی فرانسه در پاریس است. علت دستگیری او مشخص نیست اما او را به جاسوسی متهم کرده اند.⁷⁶ مقامات سپاه او را در تهران دستگیر کردند اما بر اساس گزارش ها او در قم مشغول به تحقیق بوده و برای شرکت روحانیون در سمیناری در پاریس اقداماتی انجام داده است.⁷⁷ در آذر ۱۳۹۸ (دسامبر ۲۰۱۹) دادگاهی دستور آزادی موقت آنها را صادر کرد و در دی ۱۳۹۸ (ژانویه ۲۰۲۰) اتهامات جاسوسی علیه فریبا عادل خواه برداشته شد.⁷⁸ در ۲۴ دسامبر فریبا عادلخواه به همراه شهروند استرالیایی، کایلی مور - گیلبرت (Kylie Moore-Gilbert)، در اعتراض به نوع دستگیریشان دست به اعتصاب غذا زدند.

تیر ۱۳۹۸ - مهر ۱۳۹۸ (جولای ۲۰۱۹ تا اکتبر ۲۰۱۹) - جولی کینگ (Jolie King) (و مارک فیرکین (Mark Firkin)، یک زوج استرالیایی (گفته می شود که جولی تابعیت انگلستان را نیز دارد)، بلاگر سفر که در حال ثبت سفر زمینی خود از استرالیا بودند. یک گزارش عنوان کرد که سپاه این زوج را به علت اردوی اشتباهی در منطقه نظامی اطراف جاجرود در استان تهران و همچنین پرواز پهباد در این منطقه دستگیر کرده است. وزیر امور خارجه ایران بطور علنی پیشنهاد داد که استرالیایی های دیگر یک طرف تبادل زندانی هستند.⁷⁹

تیر ۱۳۹۸ (جولای ۲۰۱۹) - فرنگیس مظلوم، مادر زندانی سیاسی سهیل عربی که از سال ۲۰۱۳ دستگیر و به جرم

جاسوسی در رابطه با کارش برای بی بی سی، باز کرده است. در دی ۱۳۹۷ (ژانویه ۲۰۱۹)، همسر بریتانیایی او، ریچارد راتکلیف (Richard Ratcliffe) (علام کرد که سپاه به او فشار آورده که در وزارت توسعه بین المللی انگلستان جاسوسی کند و تهدیدش کردند که اگر با آنها همکاری نکند خانواده اش در ایران به سرنوشت نامشخصی دچار خواهند شد اما آنها در عین حال گفته اند که در صورت قبول جاسوسی برای آنها ترتیب آزادی و بخشش او را فراهم می کنند.⁷³

مهر ۱۳۹۷ (اکتبر ۲۰۱۸) - کایلی مور - گیلبرت (Kylie Moore-Gilbert)، محقق استرالیایی با ملیت های انگلیسی و استرالیایی. بر اساس گزارش ها او در بند ۲ الف زندان اوین که - یک بند غیر عمومی می باشد زندانی است. مرحله تحقیقاتی پرونده او در سپتامبر به پایان رسیده که در آن زمان باید به بند عمومی یا بند باز زندان منتقل می شد. مقامات ایران دلیل بازداشت او را بطور علنی اعلام نکرده اند. او محقق در دانشگاه ملبورن بوده که در آن مطالعات اسلامی تدریس می کرده، تحقیق او در مورد حکومت های استبدادی و نقش فن آوری جدید رسانه ای در فعالیت های سیاسی در کشورهای خلیج فارس بود.⁷⁴

«رئیس جمهور روحانی در سازمان ملل از امید و صلح صحبت می کند در حالیکه مشغول ارباب مردم در داخل کشور است. [...] جمهوری اسلامی مثل یک گروگان گیر عمل می کند و در عین حال می خواهد که مورد اعتماد سایر دنیا باشد. برادر من در هیچ فعالیت سیاسی شرکت نداشت، با اینحال برای فشار وارد کردن به من دستگیر شد.»⁸⁴

مسیح علی نژاد، مبارز حقوق زنان، در مورد دستگیری خودسرانه برادرش علی

ایالات متحده زندگی می کند و همچنین در سرویس فارسی صدای آمریکا کار می کند. در سال ۱۳۹۷ (۲۰۱۸)، حکومت خانواده او را تحت فشار گذاشت تا او را در تلویزیون محکوم کنند و متعاقباً آنها را تهدید کردند. همچنین ماموران وزارت اطلاعات به خانه همسر سابق علی نژاد در شهر شمالی بابل حمله کردند و برادرش هادی لطفی، ۳۴ ساله، خواهرش لیلا لطفی، ۳۸ ساله، را به همراه یکی از دوستانشان دستگیر کردند.

مهر ۱۳۹۸ (اکتبر ۲۰۱۹) - روح الله زم، ساکن فرانسه، کانال تلگرامی آمد نیوز را اداره می کرد و نزدیک به یک میلیون دنبال کننده داشت. اطلاعات مستقلى که اکثراً برای دولت و مقامات خجالت آور بودند، ارائه می داد. در مهر ۱۳۹۸ (اکتبر ۲۰۱۹)، سپاه این روزنامه نگار تبعید شده را با حقه از پاریس به بغداد کشاند و او را در آنجا دستگیر کرد. در گزارشی آمده که سپاه روح الله زم را «یک چهره شرور و یک خائن» توصیف کرده است. همسرش مهسا رازانی می گوید که او ربوده شده بود.⁸³

«توهین به مقدسات»، «توهین به مقام معظم رهبری» و «تبلیغ علیه جمهوری اسلامی» به حبس محکوم شد.

مرداد ۱۳۹۸ (اوت ۲۰۱۹) - کامیل احمدی، شهروند دولتی انگلستان و مردم شناس، در غرب ایران دستگیر شد.⁸⁰ وی بیش از یک دهه موارد ختنه زنان در جوامع کردی اهل سنت در غرب ایران را ثبت کرده است.⁸¹ بر اساس گزارش ها علت دستگیری او به تحقیقش مربوط می شود، کاری که او تاکید دارد از دولت برای اجازه گرفته است. او حدود یک ماه در زندان انفرادی نگه داشته شد.⁸² در شهریور ۱۳۹۸ (سپتامبر ۲۰۱۹) مقامات ایران اجازه دادن همسرش با او ملاقات کند. او در آبان ۱۳۹۸ (نوامبر ۲۰۱۹) با قرار وثیقه آزاد شد.

شهریور ۱۳۹۸ (سپتامبر ۲۰۱۹) - علی رضا علی نژاد، برادر مسیح علی نژاد، فعال معروف حقوق زنان. مسیح علی نژاد بنیان گذار کمپین آزادی های یواشکی من و کمپین چهارشنبه های سفید بر ضد حجاب اجباری است. او در

حبس فعالان محیط زیست به اتهام امنیت ملی

در اوایل سال ۱۳۹۷ (۲۰۱۹) مقامات امنیتی حداقل نه فعل محیط زیست، اعضای بنیاد حیات وحش ایران را دستگیر کردند. در ۲۹ آبان ۱۳۹۸ (۲۰ نوامبر ۲۰۱۹) دادگاه به آنها اطلاع داد که شعبه ۲۰ دادگاه دادگاه انقلاب تهران، شش نفر از آنها را به «همکاری با دولت متخاصم آمریکا» متهم کرده است. رای نهایی در مورد هشت نفر از آنان در بهمن ۱۳۹۸ (فوریه ۲۰۲۰) اعلام شد: هومن جوکار و طاهر

قدیریان، هر کدام به ۸ سال زندان؛ سام رجبی، سپیده کاشانی و امیرحسین خالقی، هر کدام به شش سال، برای «جاسوسی»؛ نیلوفر بیانی و مراد طاهباز به پنج سال حبس به جرم «همکاری با دولت متخاصم آمریکا».⁸⁵ نیلوفر بیانی در زمان محاکمه اش گفت که مقامات او را در زیر شکنجه وادار به اعتراف کردند. بازداشتی نهم، کاووس سید امامی در بازداشت درگذشت (به اصل متن مراجعه کنید).

در ۱ آذر ۱۳۹۸ (۲۲ نوامبر ۲۰۱۹)، برنامه محیط زیست سازمان ملل متحد نگرانی های خود از محکومیت فعالین محیط زیست را ابراز کرد.⁸⁶ برنامه محیط زیست سازمان ملل

(UNEP) تصدیق کرد که نیلوفر بیانی در سال های ۱۳۹۱-۱۳۹۶ (۲۰۱۲-۲۰۱۷) با آنها همکاری می کرده و اشاره کرد که وی «در حمایت از جوامعی که از بلایای محیط زیستی در حال بهبودی بودند بشدت حمایت می کرد.» این سازمان عنوان کرد که حمایت از حیات وحش و حمایت از محیط زیست نباید جرم انگاشته شود و همانا که قانون اساسی جمهوری اسلامی (اصل ۵۰) آن را یک وظیفه عمومی معرفی می کند و این بشدت نگران کننده است که حکومت تلاش های مشروع حفاظت از محیط زیست فعالان را جرم انگاری کرده و با آنها برخورد می کند.»

کارمندان بی بی سی فارسی و خانواده های آنها در ایران

کی، گزارشگر ویژه سازمان ملل در خصوص افزایش حمایت از حق آزادی عقیده و بیان و اسما جهانگیر، گزارشگر ویژه وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران در آن زمان، خواستار بررسی رفتار ایران شدند. او گفت که اعضای خانواده او و همکارانش با تهدید به مرگ مواجه شده اند؛ بعضی از آنها در زندان بسر می برند و بعضی دیگر ممنوع السفر شده اند. مقامات همچنین اعلام کردند که خود روزنامه نگاران بی بی سی فارسی بخاطر عمل بر ضد امنیت ملی تحت بررسی می باشند.⁸⁹

اقدامات شروع شده علیه کارکنان بی بی سی فارسی که بیشتر آنها تابعیت کشورهای دیگر، از جمله بریتانیا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، استرالیا، کانادا و ایالات متحده آمریکا را نیز دارند، شامل تعقیب کیفری بدون پایان ادعای تضعیف دولت؛ و ممنوع معامله کردن (ممنوعیت خرید، فروش یا به ارث بردن ملک در ایران) ۱۵۲ نفر از کارکنان سابق و اکنون بی بی سی فارسی، می شود.

اقدامات انجام شده توسط حکومت ایران بر علیه اعضای خانواده روزنامه نگاران و تکنسین ها در داخل ایران شامل موارد زیر است:

- نظارت یا شنود؛
- آزار و اذیت از جمله تهدید به مرگ؛
- نشر اکاذیب در مورد افراد مربوطه، به منظور تضعیف شهرت آنها و خانواده هایشان، به ویژه از طریق توهین به خبرنگاران زن؛
- بازجویی و دستگیری از جمله حبس انفرادی؛
- تهدید به عنوان مثال اینکه والدین یا اعضای دیگر خانواده کارمندان بی بی سی کار و یا بازنشستگی خود را از دست خواهند داد؛
- مصادره پاسپورت افراد خانواده؛
- ممنوع الخروج کردن والدین و اعضای خانواده برای جلوگیری از سفر کردن آنها برای ملاقات با فرزندانشان یا اقوامشان که در بی بی سی فارسی کار می کنند.

بر اساس یافته های حاصل از نظرسنجی سال ۱۳۹۶ (۲۰۱۷) از بین ۹۶ کارمند فارسی زبان بی بی سی ۸۸ نفر از آنها به شخصه مورد آزار و اذیت قرار گرفته اند؛ ۴۵ نفر از

حکومت ایران بطور سیستماتیک کارمندان و اعضای خانواده ساکن ایران شبکه بی بی سی فارسی مستقر در لندن را از زمانی که ارائه خدمات تلویزیون ماهواره ای خود در سال ۱۳۸۸ (۲۰۰۹) آغاز کرد، را مورد هدف قرار داده است. اربعاب روزنامه نگاران بی بی سی فارسی فعال در سراسر دنیا و خانواده های آنان در ایران یک اتفاق عادی است که در دو سال گذشته شدت گرفته است. در تیر ۱۳۹۶ (جولای ۲۰۱۷)، دولت ایران تحقیقات کیفری در زمینه فعالیت های خبرنگاران و سایر کارمندانی که در بی بی سی فارسی کار می کنند را به بهانه اینکه کار آنها جرم علیه امنیت ملی ایران است، آغاز کرد.⁸⁷

متن منتشر شده توسط خبرگزاری دولتی میزان به مناسبت روز ملی روزنامه نگاران در ایران در مرداد ۱۳۹۷ (اگوست سال ۲۰۱۸)، نمونه ای از دامنه تهدیدهای پیش روی پرسنل بی بی سی فارسی است:

« بدون تردید باند مافیایی وابسته به ستاد مشترک عملیات روانی براندازی نظام جمهوری اسلامی که مستقیماً مردم ایران و امنیت آنها را نشانه گرفته اند، آزاد نیستند که هر اقدام ضدامنیتی را علیه مردم ایران انجام دهند و اعضا و همکاران این باند که بخشی از آنها در دستگاه تبلیغاتی غامبیتی بی بی سی فارسی گرد آمده اند و حتی همکاران داخلی آنها که همان خط را دنبال می کنند، باید پاسخگوی اعمال خود علیه مردم ایران باشند و قطعاً روزی در پیشگاه ملت ایران رسوا خواهند شد و دست عدالت خداوند در مورد این افراد از آستین مردم ایران بیرون خواهد آمد و به سزای اعمالشان خواهند رسید. »⁸⁸

در ۲۸ فروردین ۱۳۹۷ (۱۷ آوریل ۲۰۱۸)، رعنا رحیم پور، روزنامه نگاری که برای بی بی سی فارسی کار می کند، در شورای حقوق بشر سازمان ملل صحبت کرد. او گفت که دولت ایران در طول دهه ها او و بیش از ۱۵۰ تن از همکارانش را مورد آزار و اذیت قرار داده است. آنها از دوید

والدین کارکنان، ۴۰ نفر از خواهر برادرهایشان و ۴۷ نفر از دوستانشان توسط مقامات امنیتی بازجویی شده بودند؛ ۵۹ نفر در مطبوعات دولتی مورد هدف قرار گرفته بودند و ۴۴ نفر از آنها، اکثریت زنان، در روزنامه های ایران با تهمت روابط نامشروع مواجه شده بودند.

در گروهها سلفی» بود. آنها همچنین متهم به «فساد در زمین» و «دشمنی علیه خدا» شدند. در آذر ۱۳۹۳ (دسامبر ۲۰۱۴)، ۲۴ زندانی دیگر کرد که برضد شرایط بند ۱۲ زندان مرکزی ارومیه، استان آذربایجان غربی، جایی که آنها و دیگر زندانیان سیاسی نگهداری می شدند، در اعتصاب غذا بودند را به اعدام فوری و اقدامات تنبیهی دیگر تهدید کرد. در همان سال، دولت مخفیانه دست کم هشت عرب اهوازی را بعد از محکومیت به اتهام «دشمنی علیه خدا» در دادگاهی بشدت ناعادلانه، بدار آویخت و از بازگرداندن اجساد آنها به خانواده هایشان امتناع کرد.⁹¹ عرب ها همچنین به علت بیان هویت قومی خود با استفاده از اشعاری به زبان عربی، مورد هدف قرار گرفته اند.⁹²

به وجود آمدن ISIS (دولت اسلامی عراق و شام) در منطقه بر عملیات ضد تروریستی ایران مخصوصا در خوزستان تاثیر داشته است. حمله ای مسلحانه به رژه ارتش در اهواز در شهریور ۱۳۹۷ (سپتامبر ۲۰۱۸)، ۲۵ کشته از جمله اعضای سپاه و تماشاگران غیرنظامی برجای گذاشت. هم پیمانی افراط گرایان مسلح که این حمله را انجام داده اند مورد اختلاف بود، اما ISIS (دولت اسلامی عراق و شام) مسوولیت آن را پذیرفت. صده فعال اهوازی دستگیر شدند. بعد از یکسری اعترافات اجباری در زیر شکنجه، فعالان از اجرای اعدام های مخفیانه گزارش دادند.

از آذر ۱۳۹۱ (دسامبر ۲۰۱۲)، اطلاعات در تبریز عده ای از فعالین مدنی ترک آذربایجانی را دستگیر کرد. لطیف حسنی، محمود فاضلی، شهرام رادمهر، آیات مهر علی بیگلو و بهبود قلی زاده، رهبران یک گروه مسالمت آمیز به نام حزب جنبش بیداری ملی آذربایجان جنوبی از جمله کسانی بودند که بازداشت شدند.⁹³ پنج ماه بعد از بازداشتشان و تنها یک هفته مانده به شروع محاکمات به آنها اجازه دسترسی به وکیل داده شد. آنها را در بازداشت های قبل از محاکمه به مدت طولانی مدت در سلول های انفرادی نگه داشته، بازجویی کرده و مورد ضرب و شتم قرار دادند.

در اردیبهشت ۱۳۹۲ (می ۲۰۱۳)، دادگاه انقلاب در تبریز آنها را به نه سال حبس برای تشکیل یک «گروه غیر قانونی» «تبلیغ علیه نظام» محکوم کرد. در تیر ۱۳۹۲ (جولای ۲۰۱۳)، این فعالان برای جلب نظرها به شیوه رفتار با آنها قبل از محاکمه، در زندان مرکزی تبریز دست به اعتصاب غذا زدند.

والدین کارکنان، ۴۰ نفر از خواهر برادرهایشان و ۴۷ نفر از دوستانشان توسط مقامات امنیتی بازجویی شده بودند؛ ۵۹ نفر در مطبوعات دولتی مورد هدف قرار گرفته بودند و ۴۴ نفر از آنها، اکثریت زنان، در روزنامه های ایران با تهمت روابط نامشروع مواجه شده بودند.

سرکوب هویت اقلیت ها قومی و مذهبی

انتصاب مشاور ویژه اقلیتهای قومی و مذهبی توسط رئیس جمهور حسن روحانی پس از انتخاب وی در سال ۱۳۹۲ (۲۰۱۳)، تبعیض گسترده علیه اقلیت ها که مرتبا به دلایل واهی امنیتی ملی یا تروریسم مورد هدف قرار می گرفتند را کاهش نداد.⁹⁰ احتمال زیاد تحت پیگرد قانونی قرار گرفتن به اتهامات مبهم مانند «دشمنی علیه خدا» و «افساد فی الارض»، که می تواند مجازات اعدام را به همراه داشته باشد، ادامه داشت.

افراد متعلق به اقلیت های قومی و مذهبی از جمله کردها، بلوچ ها و عرب های اهوازی، به دلیل فعالیت هایشان برای استقلال فرهنگی و همچنین ساده ترین شکل فعالیت برای حقوق مدنی، به طور خودسرانه بازداشت شده اند، که غالباً به طور دروغین و عمدی با جدایی طلبان تلفیق شده و از این رو تهدیدی برای امنیت ملی تلقی شده اند. از سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰) به بعد، حکومت تعداد زیادی از افرادی را که در فعالیت های مسالمت آمیز اجتماعی شرکت داشتند، به طور خودسرانه دستگیر، محاکمه و حبس کرده است. فعالین حقوق اقلیت ها را برای تشکیل «گروه غیرقانونی»، انجام «تبلیغات علیه نظام» و «گردهمایی و تباری» دستگیر کرده است.

در حالی که استفاده از مفادی مانند «دشمنی علیه خدا» یا محاربه و «فساد در زمین» یا افساد فی الارض بعد از تصویب یکسری مجازاتهای تعزیری مرتبط با امنیت ملی مندرج در کتاب پنجم قانون مجازات ایران، ظاهرا کمتر شده، حکومت در مواردی که به نظر آنها مقابله با هنجارهای اجتماعی است، به آن اتهامات متوسل می شود.

در مهر ۱۳۹۳ (اکتبر ۲۰۱۴)، سی و سه مرد سنی که اغلب از اعضای اقلیت کرد بودند، اعدام شدند. جرم آنها «تجمع و تباری علیه امنیت ملی»، «تبلیغ علیه نظام»، و «عضویت

یک فرقه منحرف»، «ا تبلیغ علیه نظام»، «اخلال در افکار عمومی» و «اخلال در نظم عمومی» محکوم کردند. در اواخر مرداد ۱۳۹۳ (اوت ۲۰۱۴)، نه نفر از آنها در اعتراض به تعرض و آزار و اذیت صوفیان گنابادی توسط حکومت، دست به اعتصاب غذا زدند.⁹⁷ اطلاعات بیشتر در مورد نقض حقوق اقلیت های قومی و مذهبی از جمله تعداد بازداشت های خودسرانه و اعدام های در گزارش سال ۱۳۹۷ (۲۰۱۸) گروه حقوق اقلیت ها (MRG) / آتش بس، حقوق انکار شده: نقض حقوق اقلیت های قومی و مذهبی در ایران، آمده است.

خشونت بیش از حد و محاکمه ناعادلانه کولبرها

کولبران کردستان

کولبران (به معنای لغوی یعنی کسانی که بار بر پشتشان حمل می کنند) باربرانی هستند، از کردهای ایران و عراق، که از گذرگاه های علامت گذاری نشده مرز ۱۴۵۸ کیلومتری ایران و عراق در منطقه کردستان، برای قاچاق انواع کالاهای معمولاً کالاهای مصرفی به دو طرف مرز استفاده می کنند.⁹⁸ این عمل هر چند غیرقانونی اما صلح آمیز است: کولبران با خطر قابل توجهی از طرف مرزبانان روبرو هستند. در ۶ اسفند ۱۳۹۸ (۲۵ فوریه سال ۲۰۲۰)، گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران نسبت به گزارش هایی مبنی بر شلیک بسوی و کشته شدن دو کولبر در ۲ آذر ۱۳۹۸ (۲۳ نوامبر ۲۰۱۹) در استان آذربایجان غربی و یک نفر دیگر در ۱۱ آذر ۱۳۹۸ (۲ دسامبر ۲۰۱۹) در استان کردستان ابراز نگرانی کرد.⁹⁹

جوامع محلی معتقدند که تجارت بین کردستان ایران و عراق یک ضرورت اقتصادی است. تعداد قابل توجهی از افراد که برخی از آنها آسیب پذیر هستند از این طریق حمایت می شوند.¹⁰⁰ برخی تخمین ها حاکی از آن است که ۱۰۰۰۰۰ کولبر به عنوان باربر مشغول به کار هستند:

«وضعیت اقتصادی نابسامانی که ساکنین هر دو منطقه مرزی با آن روبرو هستند، به ویژه در سمت ایران، بدان معنی است که اقتصاد محلی به شدت به قاچاق متکی ست. همه باربران ایرانی مصاحبه شده توسط نویسندگان این

در روز هشتم اعتصاب، بدون آگاهی قبلی آنها را از زندان تبریز که نزدیک به خانواده هایشان بود، به زندان رجایی شهر (گوهردشت سابق) در کرج در غرب تهران، منتقل کردند. دومان رادمهر، برادر شهرام رادمهر، گفت که در حین انتقال از تبریز به کرج، مامورین آنها را شکنجه کردند. مامورین آنها را با دست بند و پابند و حبس شده در یک جعبه فلزی داخل یک ون به زندان اوین بردند. ظاهراً ماموران آنجا حاضر به پذیرفتن مسوولیت آنها نشدند که آنها را به کرج بردند.

سیستان و بلوچستان یکی از فقیرترین استان های ایران است و تبعیض حقوق بشر علیه بلوچ ها اغلب مرتبط می شود به خواسته های آنها برای توسعه و همچنین آزادی بیان هویت فرهنگی شان. در یک گزارش اخیر، مرکز اسناد حقوق بشر ایران (IHRDC) نوشت که شکنجه و نقض حقوق برخورداری از محاکمه عادلانه مانند برخورداری از مشاوره کافی و مناسب، بطور مرتب در مواردی که بلوچ ها جرم امنیت ملی متهم هستند، اتفاق می افتد. در بسیاری از موارد آنها در محاکمه های بسیار ناعادلانه احکام سنگینی از جمله حکم اعدام دریافت می کنند.⁹⁴

بهائیان نیز مرتباً توسط مقامات ایرانی با اتهامات امنیت ملی مورد حمله قرار می گیرند. در دی ۱۳۹۸ (ژانویه ۲۰۲۰)، جامعه جهانی بهائی از موج آزار و اذیت بهائیان در سه ماه ابراز نگرانی کرد و از چند حمله ماموران به خانه های آنها، حمله به اموالشان و ضبط دارایشان گزارش داد. ده ها تن از اعضای دیانت بهائیت دستگیر و ده ها تن دیگر نیز به علت عقیده مذهبی شان به زندان محکوم شدند، که روی هم میزان زندان آنها یک قرن می شود. برخی از این افراد به بیش از ۱۰ سال حبس محکوم شده اند.⁹⁵

به همین ترتیب، در شهریور ۱۳۹۰ (سپتامبر ۲۰۱۱)، دولت موجهی از دستگیری های خودسرانه صوفیان نعمت الهی گنابادی را به راه انداخت. آنها یک جمعیت مسلمان هستند، اما از یک سنت عرفانی وابسته به مذهب رسمی شیعه دوازده امامی ایران پیروی می کنند.⁹⁶ با اینحال، حکومت اعضای این گروه را مورد تعقیب قرار داده و به نحو ناعادلانه محاکمه کرده است. بیش از ۱۰ تن از افراد این گروه را در حبس طولانی مدت انفرادی نگه داشته و بعد از ۲ سال حبس، ۹ نفر از آنها را به دنبال محاکمه های کاملاً ناعادلانه با اتهامات مبهم «تبانی علیه امنیت ملی از طریق عضویت در

دستگیر شده ممکن است با شکنجه و یا بدرفتاری، اعتراف اجباری، دادرسی ناعادلانه که در آن حق برخورداری از وکیل یا سایر الزامات دادرسی عادلانه را ندارند، مواجه شوند. مجازات قاچاق، بسته به کالا، از جریمه نقدی تا شلاق متغییر است یا در موارد مخرر تعیین شده، مجازات اعدام است.

با توجه به هویت یا منشأ اجتماعی شان، کولبرها ممکن است با محاکمه هایی با انگیزه سیاسی مواجه شوند. به عنوان یک کرد، ممکن است آنها را به جرائم مربوط به امنیت ملی، از جمله در رابطه با فعالیت های مدنی یا عضویت در یک حزب سیاسی کرد متهم کنند. در نتیجه، کولبرانی که از نظر اجتماعی آسیب پذیر هستند ممکن است به اتهام امنیت ملی که به نحو تبعیض آمیزانه علیه آنها اعمال می شود، با مجازات اعدام روبرو شوند:

« ترکیب قومیت، مشخصات اقتصادی - اجتماعی و زمینه سیاسی ممکن است چارچوبی را برای تعقیب کیفری ایجاد کند که در آن امنیت ملی نحوه برخورد دولت را تعیین کرده و شکل می دهد. جایی که صرفاً کولبر بودن را می توان معادل با وابستگی سیاسی مثلاً با یک جنبش سیاسی کرد یا یک عقیده سیاسی واقعی یا منسوخ شده دانست.»¹⁰⁵

سوخت بران بلوچ

سوخت بران (در معنای لغوی - کسی که سوخت حمل می کند، مفرد آن سوخت بر) به تجارت کوچک اما غیرقانونی ترکیبات هیدروکربن از جمله اشکال گازوئیل مانند دیزل و نفت از ایران به پاکستان، گفته می شود. این کار در طول جنگ ایران و عراق، هنگامی که دولت ایران صادرات ترکیبات هیدروکربن را کاهش داده بود، آغاز شد. قاچاقچیان از قیمت پایین تاریخی سوخت در ایران، که به صورت غیرقانونی در پاکستان می فروختند، سود می برند. تصاویر و کلیپ های در دسترس عموم صدها کامیون و موتورسیکلت کوچک با گالن های پر از بنزین و استفاده از قایق های کوچک را نشان می دهد که برای رسیدن به پاکستان از مسیرهای بایر، خطرناک و سخت نیمه کوهستانی عبور می کنند.¹⁰⁶

گزارش گفتند که آنها از بخاطر نیاز شدید مالی وارد این کار غیرقانونی شده اند.»¹⁰¹

این کار در مسافت عظیمی صورت می گیرد: در مناطق قابل عبور تا ۳۰۰۰ باربر می توانند کالا حمل و نقل کالا کنند و در فاصله های به نسبت کوتاه تر مرز تا ۲۵ گذرگاه غیرقانونی می تواند وجود داشته باشد. این کار یک راز علنی است. در کنار راه های شناخته شده تأمین مواد غذایی مجاز و کالاهای مصرفی که مراحل صادرات و واردات را پشت سر گذاشته اند، کولبران کالاهای غیرقانونی مانند الکل، سیگار غربی؛ مواد اولیه برای تهیه مواد مخرر - و همچنین خود مواد مخرر (از جمله قرص های ترامادول و اسید باتری برای ساختن موادی مانند کریستال مت)¹⁰² و اسلحه، که شاید پر سود ترین کالاها باشد را نیز حمل می کنند.¹⁰³ شبکه های خلافکار این کارها را ترتیب می دهند.

برخی از خطراتی که کولبران با آن مواجه هستند مربوط به طبیعت فعالیت های آنها است. در ۱۲ بهمن ۱۳۹۸ (۱۳ فوریه ۲۰۲۰)، یک رسانه حقوق بشری کردستان گزارش داد که یک کولبر، نبی احمد-پناه، در کوه های اطراف پیرانشهر، شهر محل سکونتش، دچار سرمازدگی شده و مجبور شد به خدمات فوری پزشکی مراجعه کند.¹⁰⁴ در همان روز این سازمان گزارش داد که نیروهای ایران به یک کولبر، پیمان عبدی، شلیک و او را مجروح کردند و چند روز پیش از آن در نزدیکی پاوه، نیروهای ایران به کولبر دیگری محمد فاقه زاده، حمله کرده بودند که گزارش ها حاکی بر این بود که در شرایط خطرناکی رها شده بود.

کولبرانی که در مسیرشان دستگیر می شوند، ممکن است مجبور شوند به ماموران مرزی رشوه پرداخت کنند که در غیر اینصورت ممکن است کالاهایشان را ضبط کرده و یا حیوانات باربرشان که معمولاً اسب است و برای حمل کالا از آنها استفاده می کنند را بکشند.

کولبران نیز ممکن است تحت پیگرد قانونی قرار بگیرند: آنها ممکن است با اتهاماتی در ارتباط با واردات غیرقانونی کالا، و همچنین اتهاماتی دیگر بسته به نوع کالا و اینکه آیا خود کالا در ایران غیرقانونی است یا نه مواجه شوند. از آنجایی که سیستم قضائی ایران مرتباً در رعایت استانداردهای بین المللی دادرسی عادلانه کوتاهی می کند، بعضی از کولبران

در طی شش ماه پس از ۲۱ مارس ۲۰۱۹ (۱ فروردین ۱۳۹۸)، آغاز سال نو ایرانیان، کمپین فعالان بلوچ اظهار داشت که در اثر اصابت گلوله نیروهای ایرانی ۷۵ فرد کشته و زخمی شده اند. این تعداد شامل ۲۵ مهاجر افغان و ۵۰ بلوچ ایرانی بود که از این تعداد ۲۹ نفر کشته و ۲۱ نفر زخمی شدند. اعتقاد بر این است که موارد بلوچی ذکر شده، بیشتر کسانی بودند که کالا و فرآورده های سوختی را تجارت می کردند. فعالان بلوچ اظهار داشتند که نیروهای سپاه چهار فرد را کشته و یک نفر دیگر توسط یک مین زمینی سپاه کشته شد؛ یک نفر که به همراه پدرش کشته شد، ۱۴ سال داشت و حداقل یکی از آنها نامی زنانه داشت.¹¹² به گفته دویچه وله، کشتار سوخت بران در خرداد ۱۳۹۸ (ژوئن ۲۰۱۹) توسط نیروهای ایرانی باعث ناآرامی های بسیاری در سراسر بلوچستان شد. روحانی اهل سنت، مولوی عبدالحمید از پلیس خواست تا از کشتار راننده گان دست بردارند.¹¹³ در طی اردیبهشت - مرداد ۱۳۹۸ (می تا آگوست ۲۰۱۹) پر تلفات ترین دوره بود: شبکه آنلاین نفس در قفس حوادث زیر را گزارش داده است:¹¹⁴

- ۲۲ اردیبهشت ۱۳۹۸ (۱۲ می ۲۰۱۹) - یک نفر، یحیی فقیری، در اثر شلیک گلوله در نیکشهر کشته شده؛
- ۳۰ تیر ۱۳۹۸ (۲۱ جولای ۲۰۱۹) - عبدالباسط شکرزهی و نوید شکرزهی، بر اثر شلیک نیروهای مرصاد به یک تانکر سوخت در راه بین خاش و سراوان کشته شدند؛
- ۱۰ مرداد ۱۳۹۸ (۱ اوت ۲۰۱۹) - دو نفر کشته و شش نفر زخمی (بدون نام)؛ در اثر شلیک به یک تانکر سوخت در کرمان؛
- ۱۵ مرداد ۱۳۹۸ (۶ اوت ۲۰۱۹) یک نفر کشته و سه نفر زخمی (بدون نام)؛ در حوادث جداگانه در راه بین خاش و سراوان؛
- ۲۸ مرداد ۱۳۹۸ (۱۶ اوت ۲۰۱۹) - یک نفر کشته (بدون نام) در ماشینش با شلیک گلوله.

بر اساس گزارش سالانه کمپین فعالان بلوچ ها که از ۱۰ اسفند ۱۳۹۷ - ۱۱ اسفند ۱۳۹۸ (۲۱ مارس ۲۰۱۹ تا ۲۱ مارس ۲۰۲۰) را در بر می گیرد، در نتیجه شلیک به خودروهای بلوچ ها، نیروهای ایران ۳۱ تن از پیک های حمل کالا و سوخت را کشته و ۳۲ نفر دیگر را زخمی کرده

به گوشه راندن سوخت بران بلوچی در میان وضعیت نابسامان اجتماعی اقتصادی آنها و احتمال کشته شدن در یک عملیات امنیتی، سالهاست که به طور گسترده ای وجود دارد. مجلس در دوره های مختلف در مورد آن صحبت کرده و این مساله توجه رسانه ها را نیز به خود جلب کرده است. در مهر ۱۳۹۷ (اکتبر ۲۰۱۸)، مقاله ای مفصل در شرق به فشارهای اقتصادی و اجتماعی پیش پای مردم پرداخت و تلاش های دولت را برای کاهش این فشارها بررسی کرد.¹⁰⁷ رسانه های دولتی نیز مانند خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) با صراحت جنبه های این چالش ها - البته بدون پرداختن به نقش نیروهای امنیتی - از جمله در رابطه با سهمیه های تحمیل شده بر بنزین در سال ۱۳۹۸ (۲۰۱۹) را مورد بررسی قرار داده اند.¹⁰⁸

در طی یک دوره تحریم های جامع بین المللیبر تجارت با ایران، فروش ترکیبات هیدروکربن برای بسیاری از قاچاقچیان با تریاک جایگزین شد. در یکی از فقیرترین مناطق ایران، این کار یکی از محدود فعالیت هایی است که می توان برای کسب درآمد انجام داد. بر اساس گزارشی در سال ۱۳۹۲ (۲۰۱۳) تخمین زده می شود که مقدار دیزل قاچاق شده از ایران به پاکستان بالغ بر ۱۳۰ تانکر، یا ۲۵ تا ۴۰ هزار لیتر باشد.¹⁰⁹ با این حال، گزارش خرداد ۱۳۹۸ (ژوئن ۲۰۱۹) دویچه وله بیان می کند که سوخت بران برای حمل ۴۰ لیتر بنزین در روز کمتر از ۳۰۲۵ دلار آمریکا درآمد داشته اند.¹¹⁰

سوخت بران در مسیر با آسیب جسمی یا مرگ از طرف مرزبانان ایرانی که گاهی رشوه هم می گیرند، مواجه هستند. در سال ۱۳۹۶ (۲۰۱۷)، یک نماینده مجلس از منطقه، محمد نعیم امین فرد، توضیح داد که قاچاق تنها در زمانی انجام می شود که کار دیگری نباشد و وی از مسئولان خواست تا به سمت وسایل نقلیه شلیک نکنند.¹¹¹ کلیپی از سال ۱۳۹۶ (۲۰۱۹)، که تاریخ، زمان و مکان آن قابل اثبات نیست، و توسط دویچه وله استفاده شده، یک قایق ناشناس - احتمالاً نیروهای نظامی ایران - را در حال شلیک به قایق هایی که کالایی نامعلوم، به اعتقاد بعضی سوخت، حمل می کردند را نشان می داد. دویچه وله گزارش می دهد که در سال ۱۳۹۷ (۲۰۱۸)، پلیس ۱۰۰ سوخت بر را کشته است.

قاچاق انسان و سربازگیری اجباری

سپاه قدس واحدی از سپاه است که وظیفه انجام عملیات خارج از مرزهای ایران را بر عهده دارد. سپاه قدس، تحت فرماندهی سرلشکر قاسم سلیمانی تا زمان کشته شدنش توسط حمله پهپاد آمریکایی در دی ۱۳۹۸ (ژانویه ۲۰۲۰)، مسئول مداخلات مهم نظامی در عراق، سوریه، افغانستان و همچنین حمایت از حزب الله لبنان و نیروهای حوثی یمن است. این درگیری های برون مرزی و همچنین نقض گسترده قوانین حقوق بشر دوستانه خارج از حیطه این گزارش است. اگرچه آنها در قاچاق انسان و استخدام اجباری تعداد زیادی از افغان های ایرانی، افغان ها و پاکستانی ها از ایران یا از راه ایران هم دست داشته اند.

دخالت ایران در سوریه برمی گردد به سال ۱۳۹۰ (۲۰۱۲) زمانی که سپاه تشخیص داد که ارتش عرب سوریه و نیروهای امنیتی سوریه نمی توانند از دولت رئیس جمهور اسد بدون حمایت دفاع کنند. همانطور که پروفیسور لوکاس اسکات از دانشگاه بیرمنگام توضیح می دهد: «ایران تصمیم گرفت یک نیروی دفاعی ملی ۵۰ هزار نفری را برای جنگیدن در کنار ارتش سوریه تشکیل بدهد. با کمبود جنگجویان راغب به جنگ در داخل سوریه، آنها دنبال جاهای دیگر رفته و از میان افغان های ایرانی، لبنانی ها، عراقی ها و پاکستانی های شیعه استخدام کردند.»¹²⁰

قاچاق افغان ها

نیروی قدس سپاه نزدیک به ۱۵۰۰۰ افغان شیعه و اکثراً هزاره را به عنوان بخشی از نیروهای خود به سوریه اعزام کرده اند. آنها لشکر فاطمیون تحت فرماندهی سپاه را تشکیل می دهند.¹²¹ تبلیغات نظامی ایران، لشکر فاطمیون را سربازان شجاعی نشان می دهد که به عنوان مثال در نبرد برای بازپس گیری شهر پالمیرای سوریه در اسفند ۱۳۹۵ (مارس ۲۰۱۷) شرکت داشتند.¹²² با این حال طبق گزارش ها فرماندهان لشکر فاطمیون نیزوی قدس از ان افغان ها به عنوان پیشمرگ استفاده کردند.¹²³ یکی از آنها می گفت: «گاهی اوقات هیچ مهماتی نداشتیم، نه آبی و نه نانی - گرسنه و تشنه وسط بیابان» و «ما پیاده نظام سبک بودیم و برای مقابله با دشمن باید ۲۰-۳۰ کیلومتر راه می رفتیم و بعد با آنها می جنگیدیم.»¹²⁴

اند. خدمات اورژانس هیچگاه با خبر نشده یا به آنها اجازه دخالت در این درگیری های داده نشد.¹¹⁵

گروه بین المللی حقوق اقلیت ها هیچ گزارشی که گویای بررسی و تحقیق در خصوص تیراندازی نیروهای مسلح که منجر به کشته یا زخمی شدن بلوچ ها شده، ندیده است. اما بیشتر از یک مورد ثبت کرده که در آنها افراد نیروهای امنیتی در عکس سوخت برانی که توسط آنها یا دیگران به قتل رسیده اند ظاهر شده اند، انگار که جسد آنها مدال/کاپ است. برای مثال در ۲۷ بهمن ۱۳۹۷ (۱۶ فوریه ۲۰۱۹) شبکه رسانه ای آنلاین بلوچی رسانک عکسی را پخش کرد که در اینترنت منتشر شده بود و شخصی که آن را منتشر کرده بود چنین نوشت:

« اینها سوخت حمل می کردند. مرزبانان سپاه به سمت آنها که مشکوک به قاچاق مواد مخدر بودند، شلیک کردند. پس از قتل آنها، اجساد را پشت یک وانت انداختند. و یک عکس یادگاری با عنوان «تخریب باند قاچاقچیان» گرفتند. »

در همان زمان. اردیبهشت ۱۳۹۸ (می ۲۰۱۹) - یک بازی کامپیوتری به بازار آمد که بر طبق گزارش کشتن سوخت برها را بدون هیچ اشاره ای به شرایط اجتماعی-اقتصادی منطقه نشان می داد.¹¹⁶

در حالی که گفته می شود سپاه مرزی پاکستان در ماه اردیبهشت ۱۳۹۹ (می ۲۰۲۰) حداقل یک نفر را کشته و هفت نفر دیگر را دستگیر کرده و پیش تر حداقل به ۵ نفر دیگر نیز شلیک کرده است، تصور می رود که نیروهای آنها برای متوقف کردن قاچاقچیان در طول مرزهای طولانی و ناهموار، از منابع کافی برخوردار نیستند.¹¹⁷ هر از گاهی شایعاتی مبنی بر دست داشتن نیروهای امنیتی در این تجارت در دو طرف مرز گزارش شده است.¹¹⁸

نماینده ای از مرکز مطالعات بلوچستان در لندن، انگلستان، اعلام کرد که سپاه ز شبکه های قاچاق موجود در بلوچستان برای گسترش اعزام نیروهای بسیج به منطقه استفاده می کند.¹¹⁹ او می گوید که سپاه پروانه فروش گازوئیل را دارد و قاچاقچیان تهدید اقتصادی برای این تجارت پرسود هستند.

آنها به اندازه کارگران در ایران حقوق داده می شد اما اگر کشته می شدند برایشان «مراسم خاکسپاری ویژه» ای با حضور خانواده هایشان در جایی مانند مشهد برگزار می شد.¹³² بنظر می رسد بعضی دیگر که تعداد دقیق آنها معلوم نیست - شبه نظامیان سابق طالبان بودند که بعد از اختلاف با طالبان، در ایران آموزش دیدند و داوطلبانه در سوریه خدمت کردند.¹³³

سپاه تعداد نامشخصی از مردم افغان را در ایران مجبور به جنگیدن کرد و بطور قاچاق آنها را به سوریه برد. به نظر می رسد شرایط بد زندگی در بین سال های ۱۳۹۱-۹۲ (۲۰۱۲-۱۳) دلیل عمده افزایش سربازگیری لشکر فاطمیون بوده است. یکی از سربازان استخدامی به یک محقق گفت:

ما سال ها در ایران سخت کار کردیم. توهین و تحقیر شدیم. بیهوده در ایران پناه گرفتیم. الان آماده بودیم هر کاری بکنیم. چون که هر چیزی بهتر از زندگی ما در ایران بود. اینکه حاضر به هدف گرفتن تفنگمان بر سر عرب ها شدیم، نتیجه سال ها دریغ کردن زندگی عادی از ما توسط ایرانیان بود.¹³⁴

در یک مورد - با روشی که به نظر می رسد شایع باشد - فرد افغان وابسته به سپاه با فرد افغان دیگر و دوستانش در مسجدی در اصفهان وارد گفتگو می شود: «گفتند به سوریه برویم و از زیارتگاههای مقدس شیعیان در برابر داعش دفاع کنیم.» و اضافه کرد «بعد از آن پاسپورت می گیریم و یک زندگی راحت خواهیم داشت. مثل شهروندان ایرانی

طبق گزارش ها سپاه قدس از کودکان سرباز در لشکر فاطمیون استفاده کرده است.¹²⁵ دیده بان حقوق بشر می گوید:

«هشت کودک افغان که در سوریه جنگیدند و کشته شدند را ثبت کرده است. پنج نفر از آنها که یکی از آنها هم تنها ۱۴ سال داشت به عنوان شهید در قبرستان بهشت زهراي تهران دفن شده اند. نوشته های روی سنگ قبرها حاکی از آن است که احتمالاً در جنگ سوریه کشته شده اند و اینکه همه آنها در زمان مرگ زیر ۱۸ سال داشتند. دیده بان حقوق بشر موفق به ثبت سه پرونده دیگر هم شده است؛ ۱۷ ساله، ۱۵ ساله و یک ۱۷ ساله دیگر که به ترتیب در استان های البرز، تهران و اصفهان دفن شده اند.»¹²⁶

ممکن است که بعضی از سربازها که قانونی در کشور بودند، احیانا با قول اعطای تابعیت و حقوقی که به همراه آن می آید، برای جنگ داوطلب شده باشند و مطابق گزارش ها نیروهای بسیج در ایران افغان ها را استخدام کرده اند.¹²⁸ بعضی دیگر گفته شده که در افغانستان داوطلب شده اند. به هر حال استخدام فعال در آنجا غیرقانونی بوده است: در مرداد ۱۳۹۵ (اوت ۲۰۱۶)، مقامات افغانستان قربان قلمبر، نماینده رسمی ایرانی در کابل را دستگیر کردند.¹²⁹ آنهایی که از افغانستان آمده بودند شامل کسانی بودند که مدرسه یا دانشگاه را رها کرده و در تلاش برای پیدا کردن کار مناسب بودند.¹³⁰ به نظر می آید که با آنها مثل کالای مصرفی رفتار می شد: «با چشمان خود دیدم که تانک از روی سربازان افغان رد می شد، مثل اینکه که یک نفر بر سر مورچه پا می گذارد [...] و اجساد همه جا پخش بود.»¹³¹ به

افغان ها در ایران

آنها را به مکانی دور دست فرستاده و عملاً زندگی شان را مختل کرده است. در بعضی موارد به آنها مدارک شناسایی داده نشده و به بعضی دیگر مجوزهای محدود مانند گواهینامه رانندگی یا اجازه استفاده از خدمات دولتی مانند آموزش متوسطه یا نوع خاصی از استخدام داده شده است. بعضی که قانونی در کشور هستند، با دیپورت مواجه شده اند.

۱۳۵۷-۵۸ (۱۹۷۹-۸۰) آمده اند، عموماً پناهندگی داده شده است. به آنهایی که در سال های ۱۳۷۴-۱۳۷۹ (۱۹۹۶-۲۰۰۱) در زمان جنگ داخلی آمدند، اقامت موقت بشر دوستانه با اجازه کار داده شد. در ۱۵ سال اخیر، افغان ها در ایران با تبعیض و محدودیت های حقوقی افزایش یافته ای رو به رو شده اند. دولت خانواده ها را وادار به تغییر محل سکونت خود کرده، به اجبار

نزدیک به ۳ میلیون افغان در ایران زندگی می کنند، که شامل یک میلیون پناهندگان ثبت شده؛ نزدیک به ۵۰۰۰۰۰ نفر با پاسپورت افغانستان و ویزای ایران و ۱۰۵-۲ میلیون افغان غیرقانونی می شود.¹²⁷ به آنهایی که در سال های

خواهیم بود و می توانیم ماسین، خانه ظ بخریم»¹³⁵ گزارش های دیگر می گوید که علاوه بر اقامت، افراد افغان از ایران در ماه ۵۰۰-۸۰۰ دلار آمریکا برای جنگیدن حقوق می گرفتند (معمولاً اعزام به سوریه سه ماه است).¹³⁶

گزارش ها شده که افغان های غیرقانونی بازداشت شده در ایران مجبور به جنگ در سوریه می شدند. یکی از آنها ۱۲ ماه در سوریه راننده تانک بود و بعد تک تیرانداز شد. به سراسر کشور، از دمشق تا پالمیرا اعزام شد اما وقتی به ایران بازگشت تنها اقامت موقت ۳۰ روزه به او دادند که با آن حتی یک سیم کارت هم نمی توانست بخرد. در جواب به اعتراض او گفتند که باید یک دوره دیگر اعزام شود. به جای آن کار او به اروپا فرار کرد.¹³⁷

بر اساس برخی گزارش های دیگر سپاه هیچگاه به وعده های شناسنامه و پول عمل نکرد؛ و آنها زخمی و آسیب دیده در ایران رها شده و مجبور شدند به افغانستان بازگردند بی آنکه قادر به کار کردن باشند.¹³⁸

شخص دیگری در ویدیویی در آبان ۱۳۹۴ (نوامبر ۲۰۱۵) گفت که به جرم قاچاق مواد مخدر در ایران زندانی شده بود، گفته بودند که خدمت سربازی او در سوریه بجای حکم حبس اوست، در ضمن حدود ۳۰۰ دلار آمریکا نیز دریافت کرده بود.¹³⁹ سازندگان این ویدیو گفتند که در آن زمان ۲۰۰ افغان در سوریه کشته شده بودند و هزاران افغان دیگر

از لشکر فاطمیون، که بعضی از آنها از مساجد مشهد و قم جذب شده بودند، در ایران وضعیت سلامتی خوبی نداشته و در شرایط مناسبی زندگی نمی کردند.¹⁴⁰ در دی ۱۳۹۶ (ژانویه ۲۰۱۸) - دو سال و دو ماه بعد - آمار تلفات در میان افغان ها به ۲۰۰۰ کشته و ۸۰۰ زخمی می رسید.¹⁴¹

اجبار و اعزام افغان های هزاره برای جنگیدن در سوریه بر جامعه گسترده تری تأثیر گذاشته است: گزارشی که چالش های مادران، خواهران، کودکان و افراد خانواده مبارزان فاطمیون را بررسی کرده، مشکلات خانواده ها را هم در دوران جنگ و هم بعد از آن نشان داده است: حتی در این مورد هم در رفتار دولت ایران یک تأثیر جنسیتی وجود دارد.¹⁴²

قاچاق پاکستانی ها

لشکر زینبیون شیعیان پاکستان که در سال ۲۰۱۵ حدود ۱۰۰۰ مبارز داشت، ممکن است در اصل به عنوان واحدی از

قاچاق انسان

ماده ۳ الف پروتکل ۲۰۰۰ برای پیشگیری، منع و مجازات قاچاق انسان به ویژه زنان و کودکان، 'قاچاق انسان' را چنین تعریف می کند:

قاچاق انسان به معنای جلب افراد، حمل و نقل، جابجایی، پناه دادن یا تحویل گرفتن افراد، به وسیله ی تهدید یا استفاده از زور و یا دیگر اشکال اجبار، آدم ربایی، کلاهبرداری، فریب، سوءاستفاده از

حمل و نقل، جابجایی، پناه دادن یا تحویل گرفتن کودکان به منظور بهره کشی (استثمار) 'قاچاق انسان' محسوب می شود حتی اگر این شامل هیچ یک از روشهای مندرج در بند (الف) این ماده نشود. »

این پروتکل در سال ۱۳۸۱ (۲۰۰۳) با تصویب چهلمین دولت به اجرا در آمد. با اینکه ایران آن را به تصویب نرسانده است، استانداردها عملکرد دولتهاست که این گزارش سابقه ایران را براساس آن ارزیابی می کند.

قدرت و یا موقعیت آسیب پذیری، یا دادن یا گرفتن پول یا منافع برای کسب رضایت فردی که کنترل فرد دیگری را در دست دارد به منظور بهره کشی (استثمار) می باشد.

بهره کشی شامل حداقل، بهره وری از تن فروشی دیگران یا دیگر اشکال استفاده ی جنسی، کار یا خدمات تحمیلی، برده داری یا اشکال مشابه برده داری، بندگی یا برداشتن اعضای بدن است [...]¹⁴⁴

ماده ۳ (ج) اضافه می کند که «جلب ،

ایران قاچاق شده اند. یک گزارش با اشاره به میزان بالای بیکاری و شرایط بد زندگی در پاکستان بیان کرد که جلب کنندگان زینبیون در حقیقت ممکن است به عنوان سرباز برای درگیری ها در ایران باشند. «لشکر زینبیون جمعیت زیادی از ساکنین شیعه کویته، پنجاب، سند و مناطق دیگر را از راه های غیرقانونی به ایران منتقل کرد.» اما وقتی به ایران رسیدند «سپاه آنها را بازداشت کرد.»¹⁵² از آنجا بعضی مجبور به جنگیدن شدند.

سرکوب اعتراضات مردمی ۱۳۹۶ - (۲۰۱۷)

از آذر ۱۳۹۶ (دسامبر ۲۰۱۷) ایران با امواج اعتراضات مردمی مواجه شده است که عمدتاً از ناراضیاتی های اقتصادی سرچشمه می گیرند. علی رغم کاهش موقت تحریم ها بعد از توافق هسته ای سال ۱۳۹۴ (۲۰۱۵)، اکثر ایرانیان شاهد پیشرفت اندکی در شرایط اقتصادی شان بودند. افزایش ناگهانی قیمت مواد غذایی جرقه ای برای اعتراضات علیه دولت رئیس جمهور روحانی بود. اعتراضات در سراسر کشور از جمله در میان مناطق اقلیت های قومی گسترش یافت و به سرعت تبدیل به اعتراضات عمومی علیه رهبری جمهوری اسلامی و اداره ثروت کشور شد.¹⁵³ ویدیوهای پخش شده اعتراضات در رسانه های اجتماعی نشان دهنده درگیری های جدی بین معترضین و نیروهای امنیتی بود. رسانه های دولتی ایران گزارش دادند که معترضان مسلح به ایستگاه های پلیس حمله کردند.¹⁵⁴

پاسخ حکومت به اعتراضات تند بود. بر طبق گفته های یکی از نمایندگان مجلس، تا ۱۹ دی ۱۳۹۶ (۹ ژانویه ۲۰۱۸)، نیروهای امنیتی حداقل ۳۷۰۰ نفر را دستگیر کرده، و تا ۲۴ دی ۱۳۹۶ (۱۴ ژانویه ۲۰۱۸)، ۲۵ نفر از جمله ۱۵ نفر از معترضین، ۲ نفر از اعضای نیروهای امنیتی و ۴ نفر از عابرین کشته شده بودند.¹⁵⁵ عفو بین الملل از ۵ مرگ به دلایل مشکوک در بازداشت گزارش داد.¹⁵⁶

ناراضیاتی ها که در تمامی سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ (۲۰۱۸) و ۲۰۱۹) با اعتصابات و اعتراضات مغازه داران، کامیون داران، کارگران، کشاورزان و معلمان ادامه یافت سنجشی از میزان دقیق گسترش ناراضیاتی را نشان می داد. با بالا رفتن قیمت بنزین یارانه ای در ۲۴ آبان ۱۳۹۸ (۱۵ نوامبر ۲۰۱۹)

لشکر فاطمیون تشکیل شده باشد.¹⁴⁵ در اوایل سال ۲۰۱۷ گزارش شد که این تیپ ۱۴۰ نفر تلفات داشته، سه نفر اول در نیمه دوم ۱۳۹۳ (۲۰۱۴) در اعزام به عراق و باقی ۱۳۷ نفر، از آبان ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ (نوامبر ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۷)، در سوریه کشته شدند.¹⁴⁶

به نظر میرسد که اکثر این چند هزار مبارز زینبیونی که ایران به سوریه اعزام کرد، از پاکستان استخدام شده باشند. یک گزارش اشاره کرد که در نیمه دوم ۱۳۹۶ (۲۰۱۷) و نیمه اول ۱۳۹۷ (۲۰۱۸)، نزدیک به ۱۶۰۰ سرباز جدید استخدام کرده بودند.¹⁴⁷ مانند افغان ها که در خارج از ایران استخدام شده بودند، برخی از گزارش های نشان می دهند که سپاه پاسداران به آنها حقوق خوب و به احتمال زیاد تابعیت ایران را پیشنهاد داده بود. همچنین جنبه های دیگر نیز جذاب به نظر می رسیدند:

« یک آگهی استخدام در فیس بوک [...] می گفت مردان ورزیده بین ۱۸ تا ۳۵ سال باید برای جنگیدن در سوریه اقدام کنند. ۴۵ روز آموزش نظامی اولیه به همراه ۶ ماه دیگر آموزش در سوریه به علاوه حقوق ۱۲۰۰۰۰ روپیه پاکستان (تقریباً ۱۱۰۰ دلار آمریکا) در ماه و ۱۵ روز تعطیلات به ازای هر سه ماه خدمت را پیشنهاد می داد.»¹⁴⁸

مقابلاً بعضی از اعضای این لشکر از ایران استخدام شده بودند. به نظر می رسد آنهایی که در ایران استخدام شده بودند، برخی شامل پاکستانی های شیعه ای بودند که می خواستند در سوریه بجنگند و از راه های غیرقانونی وارد ایران شده بودند. احتمالاً برخی قبلاً از جانب سپاه تسهیلاتی دریافت کرده بودند.¹⁴⁹ تقریباً در همین زمان غ ۱۳۹۲-۱۳۹۳ (۲۰۱۳ تا ۲۰۱۴) - دولت امارات متحده عربی چندین هزار شیعه از جمله پاکستانی ها را بیرون رانده بود. باور بر آن است که برخی از آنها در ایران مستقر شدند.¹⁵⁰ عقیده بر این است که گروه کوچکی از افراد این جامعه برای جنگیدن ثبت نام کردند. سایر سربازان استخدامی در ایران هم ممکن است از دانشجویان علوم دینی از دانشگاه آزاد المصطفی در قم باشند.¹⁵¹

اعتقاد بر این است که هزاران پاکستانی با استفاده از مسیرهای مخفی در مرز و یا تحت پوشش زیارت، به داخل

کرد و هشدار داد که آموختن زود هنگام این زبان راه را برای «تهاجم فرهنگی» هموار می کند، حرکتی که بطور گسترده ای پاسخ به شروع اعتراضات تلقی شد.¹⁶² در تاریخ ۱۱ دی ۱۳۹۶ (۳ ژانویه ۲۰۱۸) راهپیمایی در طرفداری از دولت اینترنتی، که وابسته یا متعلق به سپاه هستند، دسترسی به اینترنت را به شهرهایی که در اعتراضات سال ۱۳۹۵ (۲۰۱۷) شرکت داشتند، قطع کردند. اینترنت برای بار دیگر در سال ۱۳۹۸ (۲۰۱۹) به مدت شش روز قطع شد.¹⁶³

در فضای امنیتی شدید به دنبال مرگ قاسم سلیمانی بدست آمریکا و حمله موشکی ایران به پایگاه آمریکا، در ۱۸ دی (۸ ژانویه) سپاه تصادفی به هواپیمای مسافربری اوکراینی شلیک کرده و باعث مرگ ۱۷۶ نفر در آن پرواز شد. تظاهرات در تهران و سایر شهرها علیه این حمله با خشونت از سوی حکومت سرکوب شد. بر اساس گزارش مرکز حامیان حقوق بشر برای ۱۶ نفر از معترضان که در یادبود جانباختگان در آمل، استان مازندران، جمع شده بودند حکم زندان و شلاق صادر شد.¹⁶⁴

ویروس کرونا و اهمیت حیاتی امنیت ملی

دولتمردان ایران نه تنها با تهدید ویروس کرونا به عنوان یک چالش بهداشت عمومی بلکه به عنوان یک مساله امنیت ملی برخورد کردند. رسانه های دولتی گزارش دادند که ویروس کرونا می تواند یک سلاح بیولوژیکی ساخته شده توسط آمریکا باشد.¹⁶⁵ و اتهامات وارده از جمله از جانب یک نماینده مجلس این است که دولت وسعت واقعی این بیماری همه گیر را پنهان کرده است.¹⁶⁶ از ۲۱ اردیبهشت ۱۳۹۹ (۱۰ می ۲۰۲۰) نیروهای امنیتی ۳۲۰ نفر از مردم را به خاطر به چالش کشیدن روایت دولت از این ویروس با اتهام انتشار اطلاعات «نادرست و تحریک آمیز» در رسانه های اجتماعی، دستگیر کرده اند.¹⁶⁷

اهمیت اساسی امنیت ملی در ایران بر روی تمامی حوزه های توسعه، از جمله بهداشت و درمان تاثیر گذاشته است.¹⁶⁸ اولویت امنیت ملی بر بسیاری از جنبه های حکومت ایران، از جمله به اشتراک گذاشتن اطلاعات، همکاری های محافظت شده و مشکوک آن با جامعه جهانی

این خشم مجدداً به اعتراضات گسترده ای در سراسر کشور تبدیل شد. ظرف چند روز اعتراضات بالا گرفت و برخی از آنها در پاسخ به سرکوب های شدید حکومت ایران که حتی وحشیانه تر از پاسخ آنها به اعتراضات سال ۱۳۹۵ (۲۰۱۷) بود، با خشونت همراه بودند. آمار دقیقی از تعداد کشته شدگان در دست نیست اما تخمین زده می شود که بین ۱۰۰ تا بیش از ۳۰۴ نفر کشته شده باشند و بر اساس گفته یکی از نمایندگان مجلس ایران بیش از ۷۰۰۰ نفر دستگیر شده بودند.¹⁵⁷

یک فعال حقوق بشر که برای تهیه این گزارش مصاحبه شد، میگوید که اعتراضات سال ۱۳۹۸ (۲۰۱۹) از بسیاری جهات ادامه اعتراضات آغاز شده در سال ۱۳۹۵ (۲۰۱۷) بود. به نظر می رسد که این جنبش اعتراضاتی چند قومی، بدون رهبری، بی نظم و تا حدی رادیکال باشد. همچنین به نظر می رسد که اکثر از طبقه کارگر باشند که البته گفتن این امر با اطمینان دشوار است.¹⁵⁸

به نظر می رسد که دولت ایران به این اعتراضات مانند اعتراضات سال ۱۳۸۸ (۲۰۰۹) می نگرد. آیت الله خامنه ای، رهبر ایران «دشمنان ایران که از هر وسیله ای که در اختیارشان است از جمله حمایت مالی، مهمات، حمایت سیاسی و اطلاعاتی سعی در برهم ریختن جمهوری اسلامی دارند را مورد سرزنش قرار داد».¹⁵⁹ رئیس سپاه با «فتنه»¹⁶⁰ خواندن اعتراضات آشکارا خط مستقیمی بین اعتراضات سال ۱۳۸۸ (۲۰۰۹) و موج اخیر اعتراضات کشید، اگرچه انگیزه معترضین و جمعیت اجتماعی و اقتصادی اعتراضات بسیار متفاوت هستند.

در ۲۴ آبان ۱۳۹۸ (۱۵ نوامبر ۲۰۱۹)، یک فعال حقوق عرب اهوازی از بروز اعتراضات در کوت عبدالله و اهواز گزارش داد و اینکه اعتراضات به ماهشهر (معشور به عربی) هم سرایت کرده اند.¹⁶¹ در ۲۷ آبان ۱۳۹۸ (۱۸ نوامبر ۲۰۱۹)، گزارش شد که «جنبش مقاومت» بلوچی به نیروهای حکومت در زاهدان، مرکز استان سیستان و بلوچستان، حمله کرده، یک تانک را به آتش کشیده و سربازان دولت را کشته است.

در برخورد با اعتراضات سراسری در کشور، حکومت میزان سرکوب و اقدامات فرهنگی علیه نفوذ خارجی را تشدید کرد. دولت ایران تدریس زبان انگلیسی در دبستان ها را ممنوع

اش را از دست داده زیرا مقامات به دنبال نآرامی ها اجازه معالجه پزشکی را از زندانیان سلب کردند.

آنهایی که متهم به شروع اعتراضات در زندان بودند در حالی که مقامات برای خسارات وارده به زندان از خانواده هایشان غرامت مالی گرفتند، با اتهامات بیشتر نیز مواجه شدند. در زمان نوشتن این گزارش حکومت هیچ اطلاعاتی راجع به تحقیق عمومی در مورد نآرامی ها منتشر نکرده و به خانواده های کشته شدگان از محل دفن شان اطلاعی نداده است. با ننگ داشتن برخی از اجساد آنها از برگزاری مراسم تدفین خانواده ها جلوگیری کرده اند. در موارد دیگر، مقامات زندان دلایل دیگری برای مرگ آنها اعلام کرده اند که به غیر معتبر به نظر می رسد.¹⁷²

ویروس کرونا در اوایل این بیماری همه گیر، جان هزاران نفر را در ایران گرفته بود. سازمان های حقوق بشر و بهداشت سازمان ملل، دفتر کمیسر عالی حقوق بشر (OHCHR) و سازمان بهداشت جهانی (WHO) به ترتیب خواستار کاهش شمار زندانیان شدند.¹⁷³ ایران در جاهایی مانند اهواز مطابق این درخواست عمل کرده بود اما عمدا زندانیانی را که بخاطر فعالیت های مسالمت آمیز آزادی بیان زندانی شده بودند را آزاد نکرد و یا اگر آزاد می کرد وثیقه را چنان سنگین تعیین می کرد که خانواده ها قادر به پرداخت آن نبودند. در اهواز بسیاری از زندانیان با سلب حق ملاقات، ارتباطشان را با خانواده هایشان از دست دادند.

در ۱۹ فروردین ۱۳۹۹ (۷ آوریل ۲۰۲۰)، گزارش شد که حکومت ۸۰ زندانی را از زندان شیبان به مکان نامشخصی منتقل کرده است.¹⁷⁴ بدنبال اعتراض خانواده های زندانیان در خارج از زندان شیبان، مقامات زندان گفتند که آنها منتقل شده اند.¹⁷⁵ آنها همچنان بدون ارتباط با دنیای خارج و در مکانی نامعلوم برای خانواده هایشان، جایی که ممکن است در خطر شکنجه باشند، نگهداری می شوند.

و ظن دولت ایران به هرگونه ارتباط خارجی را تحت تاثیر قرار داده است. این مساله اثرات قابل پیش بینی در اثربخشی پاسخ آنها به ویروس کرونا داشته است. اما همچنین باید به نوع برخورد ایران با این بیماری همه گیر در بستر روابطش با آمریکا نگاه کرد. دولت حال حاضر آمریکا از توافقنامه بین المللی در رابطه با برنامه هسته ای ایران خارج شد و تحریم هایی که برای ویران کردن اقتصاد ایران طراحی شده است را دوباره اعمال کرد. اما با افزایش تاثیر ویروس کرونا بر ایران، سختگیری ها بیشتر شد و تهیه دارو و تجهیزات پزشکی برای حمایت در مقابل ویروس برای ایران دشوارتر شده است.

در حالی که دولت ایران اعتراف کرده که تحریم ها تهیه تجهیزات و وسایل ضروری را دشوار کرده و خواستار کاهش تحریم ها شده است، ایالات متحده وام ۵ میلیارد دلاری صندوق بین المللی پول (IMF) برای مقابله با این ویروس را مسدود کرده و تلاشهای ایران برای تأمین امداد را رد کرده است.¹⁶⁹

بین ۱۱ فروردین ۱۳۹۹ و ۱۴ فروردین ۱۳۹۹ (۳۰ مارس و ۲ آوریل ۲۰۲۰)، زندانیان بند ۵ زندان شیبان و همچنین زندان سپیدار در اهواز بر علیه شرایط زندان، وجود ویروس کرونا و امتناع دولت از آزادی موقت افرادی که به جرم امنیت ملی دستگیر شده بودند، به عنوان اقدامی پیشگیرانه برای کند کردن شیوع ویروس کرونا، شورش کردند. Dur Untash، منبع اطلاعات اهواز مستقر در آمریکا، گزارش داد که در دوران اعتراضات، زندانیان در تلاشی ناامیدانه برای جلب توجه به وضعیت خطرناکشان، تشک ها و وسایل دیگر را آتش زدند.¹⁷⁰ گزارش ها می گویند که مقامات از خشونت بیش از اندازه استفاده کردند: آنها به سمت زندانیان تیراندازی کرده و آنها را کتک زدند در حالی که باقی در دود آتش خفه شدند. هراس آن می رود که نزدیک به ۳۶ نفر کشته شده باشند.¹⁷¹ گزارش شده که دست کم یک نفر بینایی

نتیجه گیری و توصیه ها

که همگی در مرزهای ایران هستند، شده است.

مقامات ایرانی همچنان از قوانین امنیتی و ضد تروریستی مبهم برای محاکماتی که مراحل رسیدگی آنها مطابق با حداقل استانداردهای بین المللی نیست، استفاده می کنند. تظاهرات گسترده علیه دولت با توسل بیش از حد به زور، دستگیری و بازداشت خودسرانه در مقیاس بزرگ سرکوب شده اند. هر دولتی مسئولیت حفظ نظم عمومی را بر عهده دارد، اما اقدامات انجام شده برای حفظ نظم و امنیت عمومی باید قانونی، لازم و متناسب بوده و همیشه مطابق با معیارهای بین المللی حقوق بشر باشد.

فائزه رفسنجانی نماینده پیشین مجلس، دختر رئیس جمهور سابق و یکی از مخالفان شناخته شده ایران، اخیراً اظهار داشته که نحوه رسیدگی به ویروس کرونا تنها نمونه ای از سیاست های اشتباه ایران است. وی در ادامه توضیح داد: 'ما به چیزهایی که هیچ ارتباطی با سیاست یا امنیت ندارند نیز با دید امنیتی نگاه می کنیم.'¹⁷⁶

چالش امنیت ملی که دولت ایران با آن روبرو است، واقعی است. اما پاسخ به این چالش به هزینه حقوق بشر مردم ایران است.

'ما به چیزهایی که هیچ ارتباطی با سیاست یا امنیت ندارند نیز با دید امنیتی نگاه می کنیم'
فائزه رفسنجانی

دولت جمهوری اسلامی ایران معتقد است که این کشور با تهدیدی وجودی از سوی ایالات متحده و متحدانش در خاورمیانه روبرو است. حضور نیروهای نظامی آمریکایی در منطقه، تحریم های آمریکا و کشتارفرمانده نیروی قدس، قاسم سلیمانی در نزدیکی فرودگاه بغداد، در دی ۱۳۹۸ (ژانویه سال ۲۰۲۰) از جمله زمینه های ترس ایران است.

در داخل کشور، ایران همچنان با تهدیدهای امنیتی مهم از جمله اقدامات تروریستی و تجارت مواد مخدر روبرو است. شبه نظامیان مسلح تأسیسات نظامی یا پلیس ایران، از جمله در مناطق مناطق شهری را مورد هدف قرار داده اند.

با این حال، اهمیت اساسی امنیت ملی، دولت ایران را مجبور به برخورد با بسیاری از شهروندان و ارتکاب نقض شدید و گسترده حقوق بشر به نام امنیت و مبارزه با تروریسم کرده است. هزاران ایرانی از جمله اقلیت های قومی و مذهبی و سایر جوامع آسیب پذیر مانند مهاجران با حبس خودسرانه، شکنجه و / یا اعدام مواجهه شده اند. شهروندان دو تابعیتی و خانواده های آنها به منظور اعمال فشار بر دولت های خارجی هدف آزار و اذیت و بازداشت قرار گرفته اند. اتباع ایرانی و خارجیانی مقیم در معرض قاچاق و / یا استخدام اجباری برای جنگ در سوریه بوده اند که از این میان برخی حدود ۳ میلیون شهروند افغان را تخمین زده اند که در ایران زندگی می کنند.

رفتار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در راستای تحقق امنیت ملی ایران به خودی خود باعث تشدید ضعف رابطه با جوامع اقلیت در کردستان و بلوچستان و همچنین با عرب ها، ترک های آذربایجان و ترکمن ها

توصیه ها

به دولت جمهوری اسلامی ایران:

- به تعهدات ایران طبق معاهدات بین المللی حقوق بشر عمل کرده و برنامه ای برای اجرای توصیه های مربوط به حقوق بشر صادره از نهادهای معاهده ای سازمان ملل و بررسی دوره ای جهانی سازمان ملل اتخاذ کند.
- تصویب معاهدات برجسته بین المللی حقوق بشر، از جمله کنوانسیون سازمان ملل در مورد منع شکنجه و سایر رفتارها یا مجازاتهای ظالمانه، غیرانسانی یا تحقیرآمیز و کنوانسیون رفع انواع اشکال تبعیض علیه زنان، و همچنین پروتکل های اول و دوم الحاقی به کنوانسیون ژنو.
- اجازه ورود به رویه های ویژه سازمان ملل از جمله گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در ایران برای بازدید نظارتی از این کشور.
- ایجاد یک مؤسسه ملی مستقل حقوق بشر مطابق با اصول پاریس، که مسئول دریافت شکایت از نقض حقوق بشر است.
- تضمین حق آزادی بیان، حق اجتماع و متوقف کردن دستگیری فعالانی که به طور صلح آمیز در حوزه حقوق بشر کار می کنند. آزادی همه فعالان حقوق بشر زندانی.
- بازداشت شهروندان دو تابعیتی به منظور اعمال نفوذ سیاسی بر دولتهای خارجی را فوراً متوقف کند.
- متخصصان پزشکی و سایر فعالان بهداشتی را قادر سازید تا نگرانی خود را در مورد نحوه پاسخ گویی به ویروس کرونا بدون سانسور یا آزار و اذیت مطرح کنند.
- مقررات مبهم در قانون مجازات اسلامی که زمینه محکومیت روزنامه نگاران و مدافعان حقوق بشر از جمله مدافعان حقوق اقلیت ها و دیگر فعالین صلح آمیز را فراهم می آورد، حذف یا اصلاح کنید.
- رعایت حق محاکمه منصفانه، از جمله دسترسی آزادانه در بازداشت قبل از محاکمه و کلیه مراحل تحقیقات کیفری، محاکمه و تجدید نظر.
- اطمینان حاصل کنید که با همه افراد تحت بازداشت مطابق با معیارهای بین المللی رفتار می شود و شرایط تمیز و با عزت، دسترسی به معالجه پزشکی و حق مراجعه به خانواده و منابع مالی برای آنها تضمین می شود.
- پایان دادن به استفاده از مجازات اعدام برای جرایمی که مطابق با معیارهای بین المللی در آستانه «جدی ترین» جرایم نیستند.
- پایان دادن به قتل های غیرقانونی کولبران و انجام اقداماتی برای قانونمند کردن کار آنها.
- پایان دادن به قاچاق افراد، از جمله افراد با منشاء افغان و پاکستانی، به منظور استخدام در نیروهای مسلح.
- اطمینان حاصل کنند که تجهیزات و وسایل پزشکی، از جمله وسایل مورد نیاز برای مقابله با بیماری همه گیر - ویروس کرونا، به طور مؤثر از تحریم های جمهوری اسلامی ایران معاف بوده و در عمل می توانند به ایران وارد شوند.
- تداوم رعایت حقوق بین الملل با رعایت توافق های بین المللی به دست آمده با ایران، از جمله برجام (JCPOA)

جامعه جهانی، از جمله ایالات متحده، باید:

منابع

- 1 دفتر مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد (UNODC)، گزارش سالانه، فعالیت های سال ۲۰۱۸، به ۷ فوریه ۲۰۲۰: https://www.unodc.org/documents/AnnualReport/Annual-Report_2018.pdf
- 2 ، مرکز آشتی برای حفظ حقوق غیرنظامیان و مرکز حامیان حقوق بشر، محروم از حقوق: نقض حقوق اقلیت های قومی و مذهبی در ایران، لندن، مارس ۲۰۱۸ و فراتر از حجاب: تبعیض علیه زنان در ایران، لندن، سپتامبر ۲۰۱۹
- 3 شاهي، الف و صالح، الف، اندلسی کردن: آیا ایران در مسیر اسلام زدایی قرار دارد؟، مجله انگلیسی مطالعات خاورمیانه، دوره ۴۲، شماره ۴، ۲۰۱۵.
- 4 کینزر، س، همه مردان شاه: یک کودتای آمریکایی و ریشه های ترور در خاورمیانه، هوبوکن، ان جی، جان وایلی و پسران، ۲۰۰۸، ص ۶
- 5 اسکولینو، ا، آینه های پارسی: چهره گریزان ایران، نیویورک، تاج ستون، ۲۰۰۰، ص ۳۴۱. آذربایجان شرقی و غربی، سیستان و بلوچستان و کردستان همگی استان های ایران هستند.
- 6 بایمن، د؛ چوبین، س؛ احتشامی، ا و گرین، ج، سیاست امنیتی ایران در دوران پس از انقلاب، واشنگتن دی سی، RAND و پژوهشگاه دفاع ملی، ۲۰۰۱، زیر مجموعه 'قومیت و کمونیسیم' در فصل ۲، ص ۱۳-۱۹.
- 7 بکتاش، س، سلطنت آیت الله ها: ایران و انقلاب اسلامی، نیویورک، بیسیک بوکس، ۱۹۸۶، ص ۲۲۴.
- 8 این وقایع ممکن است تاکنون به طور عمومی ثبت نشده یا مورد بررسی قرار نگرفته باشند و یا به طور گسترده ای در دسترس یا شناخته نشده باشد. مرکز حقوق بشر ترکمنستان جنوبی مستقر در تورنتو (ترکمن - صحرا، ایران) در یک مکالمه خصوصی اظهار داشت: برخی از کشته شدگان عبارتند از: اوراض محمد دوری پور، جلیل اراضی، ارازگل خالدزاده (م)، قربان محمد شفیقی، اتا خانجانی، عبدالله گزیل، حکیم شهنازی، غفور عمادی، جلیل گوگلانی، عبدالله صوفی زاده، حمید اگان - محمدی، سلیمان محمدی، حمید فرج، بهمان آزادی، خدایی بردی پانگ، افشین رادفر، کاکا بضمین، آمان دردی توماجی پور، عبدالرحمان دلاور اینچه برون، محمد سرشار و نوری شفیقی.
- 9 در مکالمه ای خصوصی، مرکز حقوق بشر ترکمنستان جنوبی (ترکمن - صحرا) اسامی آنها را خلیل حلیزاده، گورگن بهلکه، مرادگلدی بیدار، ابراهیم نمیدی، آرازمه حامد بصیری، یعقوب کرد و رهبر جامعه ترکمن آنه گلدی گوگلانی اعلام کرد.
- 10 یوسف عزیزی بنی طرف، یکی از اعضای هیئت در مکالمه ای خصوصی گفت که آنها خواسته هایشان را به آیت الله خمینی، رهبر انقلاب و مقامات ارشد ارائه دادند.
- 11 یوسف عزیزی بنی طرف، امت عرب (۲۰۱۹)، سخنرانی منتشر نشده در موسسه کردها، پاریس، فرانسه، جولای.
- 12 عفو بین الملل، قانون و حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران، فوریه ۱۹۸۰، دیده شده در ۱۱ جون ۲۰۲۰: <https://www.amnesty.org/en/documents/mde13/003/1980/en>
- اسکولینو، مرجع قبلی، ص ۲۲۱.
- 13 ابراهیمیان، ا، اعترافات زیر شکنجه: زندانها و تعقیب کیفری در ایران مدرن، برکلی، کالیفرنیا، انتشارات دانشگاه کالیفرنیا، ۱۹۹۹. نویسنده در مورد اعدامها با جزئیات صحبت می کند، ص ۱۲۴-۹
- 14 عفو بین الملل، ایران: نقض مداوم حقوق بشر، ۲۰ می ۱۹۸۸، ص ۵، دیده شده در ۱۰ جون ۲۰۲۰: <https://www.amnesty.org/en/documents/mde13/007/1988/en/>
- 15 عفو بین الملل، ایران: بیانیه، ۱۹۸۷، ص ۲۰۴، دیده شده در ۱۱ جون ۲۰۲۰: https://www.amnesty.org/en/documents/mde13/008/1987/en
- 16 عفو بین الملل، ایران همچنان به دنبال پاک کردن فکتل عام زندانیان؟ ۱۹۸۸ از خاطرات است، ۲۵ سال بعد، ۲۹ اوت ۲۰۱۳، دیده شده در ۱۵ دسامبر ۲۰۱۹: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2013/08/iran-still-seeks-eraseprison-massacre-memories-years>
- 17 از بین منابع دیگر مراجعه شود به فایران امید؟، فالیست قربانیان قتل های زنجیره ای؟، یک لیست نامشخص از ۵۵ قتل که بسیاری از آنها را به مقامات دولتی نسبت می دهند، دیده شده در ۱۴ دسامبر ۲۰۱۹: <https://bit.ly/3ffaE0S>
- 18 دیده بان حقوق بشر (HRW)، پورمحمدی و قتل های زنجیره ای ۱۹۸۸ روشنفکران مخالف، ۸ دسامبر ۲۰۰۵.
- 19 سیروس، ا.ا. و طاهری، ک، تهدید رژیم خمینی علیه اسرائیل، پیشتاز سیاسی، ۱۶ آوریل ۲۰۱۹.
- 20 عفو بین الملل، ایران: حکومت با پنهان کاری سرکوب مداوم را مخفی می کند، مه ۱۹۹۵، ص ۷، دیده شده در ۱۰ جون ۲۰۲۰: <https://www.amnesty.org/en/documents/mde13/002/1995/en/>
- 21 اسکولینو، آینه های پارسی، ص ۲۲۴
- 22 عفو بین الملل، ایران: دفاع از حقوق اقلیت ها: حقوق عرب های اهوازی، ۱۷ مه ۲۰۰۶، دیده شده در ۱۲ اکتبر ۲۰۱۹: <https://www.amnesty.org/download/Documents/76000/mde130562006en.pdf>
- 23 جبهه متحد بلوچستان ایران، بیانیه، ۱۵ سپتامبر ۲۰۰۵.
- 24 مرکز اسناد حقوق بشر ایران (IHRDC)، نابرابری شدید: وضعیت حقوق بشر اقلیت بلوچ ایران، CT, New Haven, IHRDC، ژوئیه ۲۰۱۹.
- 25 لاپ، ا. و نادر، ه، سیاست توسعه و امنیت در استان های مرزی ایران، مجله خاورمیانه، جلد ۷۳، شماره ۲، ۲۰۱۹، ص ۲۷۵.
- 26 اخبار بی بی سی، بمب گذاری انتحاری در ایران: مسجد چابهار مورد حمله قرار گرفت، ۱۵ دسامبر ۲۰۱۰.

- 27 عفو بین الملل، گزارش عفو بین الملل سال ۲۰۰۹: وضعیت حقوق بشر در جهان، ۲۰۰۹، ص ۱۷۴، دیده شده در ۱۶ آوریل ۲۰۲۰:
- 40 <https://www.amnesty.org/download/Documents/48000/pol100012009en.pdf>
- 28 برای اطلاعات بیشتر: عفو بین الملل، ایران: دفاع از حقوق اقلیت: عرب های اهوازی، *op. cit.* همان.
- 29
- 30 شرنبری، آ.، طرفه، م. سرویس فارسی: منافع بی بی سی و انگلیس در ایران، لندن، ۲۰۱۴، I.B. Tauris، ص ۵-۲۴.
- 31 رویترز، احمدی نژاد با استقبال از رأی گیری در ایران گفت: توطئه های دشمن شکست خورده است، ۳۰ جون ۲۰۰۹.
- 32 دباشی، ه.، چه اتفاقی برای جنبش سبز ایران افتاد؟، الجزیره انگلیسی، ۱۲ جون ۲۰۱۳.
- 33 عفو بین الملل، گزارش عفو بین الملل ۲۰۱۰: وضعیت حقوق بشر در جهان، ۲۰۱۰، ص ۱۷۳-۴، دیده شده در ۱۶ آوریل <https://www.amnesty.org/download/Documents/40000/pol100012010en.pdf:2020>
- 34 معماریان، ا.، جنبش سبز ایران هرگز از بین نرفت: ده سال بعد، جمهوری اسلامی آنچه را سرکوب می کند، تقویت می کند، امور خارجه، ۱۴ جون ۲۰۱۹.
- 35 عفو بین الملل، گزارش عفو بین الملل ۲۰۱۲: وضعیت حقوق بشر در جهان، ۲۰۱۲، ص ۱۸۰، دیده شده در ۱۶ آوریل <https://www.amnesty.org/download/Documents/24000/pol100012012en.pdf:2020>
- 36 این ترجمه از قانون اساسی ایران از وب سایت مجلس شورای اسلامی، وب سایت انگلیسی زبان پارلمان ایران گرفته شده است، دیده شده در ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۹ <https://en.parliran.ir/eng/en/Constitution>
- 37 در سال ۱۹۸۴، نهاد جانشین اسبق شورای حقوق بشر پست گزارشگر ویژه سازمان ملل در مورد وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران را ایجاد و این دستورالعمل را تا سال ۲۰۰۲ تمدید کرد. در سال ۲۰۱۱، شورای حقوق بشر این دستورالعمل را بار دیگر تجدید کرد که در زمان نوشتن این گزارش هنوز پابرجا است. از شش گزارشگر، دولت ایران تنها با دو نفر همکاری داشته است که یکی از آنها در دوره خدمتش ممنوع الورد بود.
- 38 سازو کارهای موضوعی سازمان ملل که کارشان در تهیه این گزارش مورد استفاده قرار گرفته عبارتند از: گروه کاری بازداشت های خودسرانه (WGAD) و ناپدید شدن های اجباری یا غیرقانونی (WGEID). گزارشگران ویژه (SR) در مورد اعدام های غیرقانونی، سریع یا خودسرانه (EJE). آزادی مذهب یا عقیده (FoR): ارتقاء و حمایت از حق آزادی عقیده و بیان (FoE): آزادی تجمع و اجتماع مسالمت آمیز (FoA): مدافعان حقوق بشر (حقوق بشر): مسائل اقلیت ها (MIN): ترویج و حمایت از حقوق بشر و آزادی های اساسی در مقابله با تروریسم (CT). قاچاق انسان، به ویژه زنان و کودکان (TRA).
- 39 قانون مجازات ایران به پنج کتاب تقسیم شده است و مجازات را به حد، مجازات های مقرر یا تعیین شده، قصاص، یا مقابله به مثل: دیه، یا جریمه دادن: تعزیر، مجازات اختیاری یا مجازاتی که توسط قاضی تعیین می شود، تقسیم میکند.
- کتاب پنجم نیز برای مجازاتهای تعزیری است، برای جرایم مربوط به امنیت ملی یا سایر مفاهیمی که هنگام تأسیس و شکل گیری اسلام وجود نداشت.
- ترجمه قانون مجازات مورد استفاده در اینجا از IHRDC است، ترجمه انگلیسی کتاب های یک و دو قانون مجازات اسلامی جدید، دیده شده در ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۹: <https://iranhrdc.org/english-translation-of-books-i-ii-of-the-new-islamic-penal-code/>
- و قانون مجازات اسلامی جمهوری اسلامی ایران، کتاب پنجم، دیده شده در ۳ نوامبر ۲۰۱۹ <https://iranhrdc.org/islamic-penal-code-of-the-islamic-republic-of-iran-book-five/>
- عزیزی، آ.، دانشجوی ایرانی و استرالیایی در ایران بازداشت شد، ایران وایر، ۳ دسامبر ۲۰۱۸، دیده شده در ۱۵ فوریه ۲۰۲۰: <https://iranwire.com/en/features/5679>
- فروزان. ح. و شاهی، ا.، ارتش و دولت در ایران پس از انقلاب: ظهور اقتصادی سپاه، مجله خاورمیانه، جلد ۷۱، ژانویه ۲۰۱۷.
- شاهی، ا. و عبده-تبریزی، ا.، سیاست های فرقه ای و چالش های اقتصادی اقلیت اهل سنت، در Oruc، F. (ed)، جامعه و پلورالیسم در خاورمیانه، هرست، ۲۰۱۹.
- مجلس شورای اسلامی ایران (وب سایت انگلیسی زبان پارلمان ایران)، قانون اساسی، دیده شده در ۶ نوامبر ۲۰۱۹ در: <https://en.parliran.ir/eng/en/Constitution>
- در ماده ۱۱۰ آمده است که وظایف مقام معظم رهبری عبارتند از: (۱) تعریف سیاستهای کلی نظام جمهوری اسلامی ایران پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام ... (۴) فرمانده کل نیروهای مسلح ... (۶) انتصاب، عزل، و پذیرش استعفای: [ظ] (۵) فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و (د) فرماندهان کل نیروهای مسلح و نیروهای انتظامی، دیده شده در ۲۰ دسامبر ۲۰۱۹: https://en.parliran.ir/eng/en/Constitution#chapter_8
- مرکز تحقیقات مجلس شورای اسلامی جمهوری اسلامی ایران، اساسنامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (سایت فارسی)، دیده شده در ۶ نوامبر ۲۰۱۹: <https://rc.majlis.ir/fa/law/show/90595>
- نقابان، ب.، چه کسی سیاست خارجی ایران را می سازد؟ سپاه پاسداران و سیاست جناحی در تدوین سیاست خارجی ایران، مجله امور خارجه دانشگاه یل، جلد ۱۲، ۲۰۱۷، ص ۳۳-۴۸.
- مواد ۱۱۶، تحت عنوان «ماموریت».
- نقابان، مانند قبل.
- در ۸ ژانویه سال ۲۰۲۰، در گزارشی گفته شد که ایران به تلافی سوء قصد و قتل قاسم سلیمانی، رهبر سپاه قدس در ۳ ژانویه سال ۲۰۲۰، به دو پایگاه نیروهای آمریکایی در عراق حمله موشکی کرده داده است. دست کم ۱۷ موشک ایرانی به پایگاه الاسد در حدود ۵۰۰ کیلومتری غرب مرز ایران، برخورد کردند که دو تای آنها منفجر نشد. پنج موشک دیگر نیز به پایگاهی در نزدیکی اربیل، در حدود ۱۵۰ کیلومتری غرب نزدیکترین مرز ایران برخورد کردند.
- Science X، فپرتاب ماهواره ای ایران، برای برنامه فضایی شکست خورد؟، ۹ فوریه ۲۰۲۰.

- 52 لاپ و نادر، مانند قبل، ص ۲۶۸.
- 53 برای توضیحات کامل تر در مورد منافع اقتصادی سپاه، در بین دیگر منابع مانیتور بی بی سی، تحلیل: سپاه پاسداران و اقتصاد ایران - یک شبکه پیچیده، ۲۷ سپتامبر ۲۰۱۸.
- 54 وزارت خزانه داری ایالات متحده، فبرگه اطلاعات: خزانه داری، نهادهای ایرانی وابسته به سپاه و IRISL را مشخص می کند، ۲۱ دسامبر ۲۰۱۰.
- 55 <http://www.rahianenoor.com/>
- 70 با داشتن یک بودجه مستقل و پشتیبانی از نیروی زمینی سپاه، سفرهای سازمان یافته ای را به میدان جنگی نبرد ایران و عراق بین سالهای ۱۹۸۰ و ۸۸ ترتیب داده و برای سربازان کشته شده یا شهدا؟ مراسم یادبود برگزار می کند.
- 56 NPR ، ایالات متحده بر سپاه پاسداران ایران برجسب یک سازمان تروریستی خارجی می زند ، ۸ آوریل ۲۰۱۹.
- 57 ایران وایر، ایران دانشجوی ایرانی را به جرم جاسوسی دستگیر کرد، ۱۷ جولای ۲۰۱۹، دیده شده در ۱۵ فوریه ۲۰۲۰.
- 58 اکونومیست / مجله ۱۸۴۳ ، فنیکلاس پلهام: به دام افتاده در ایران؟ ، فوریه / مارس ۲۰۲۰. ماموران لباس شخصی نویسنده را دستگیر و بدون هدف مشخص از وی بازجویی کردند و تلفن و لپ تاپ او را مصادره کرده و برای دسترسی به آنها وی را مجبور کردند به آنها رمزعبورش را بدهد.
- 59 تلویزیون دیده بان بین المللی حقوق بشر (IOHR)، فنزار زاکا دیپلماسی گروگانگیری ایران را افشا می کند؟، ۱۱ اکتبر ۲۰۱۹، دیده شده در ۱۱ اکتبر ۲۰۱۹: https://www.youtube.com/watch?v=MC0wwh_2e7Y
- 60 نظریات واشنگتن پست، @PostOpinions، ۱۰ نوامبر ۲۰۱۹، دیده شده در ۱۰ نوامبر ۲۰۱۹: <https://twitter.com/PostOpinions/status/1193585192620974080?s=20>
- 61 گاردین، دانشور فرانسوی، کلوتیلد ریس پس از حکم جاسوسی ایران به خانه بازگشت، ۱۶ می ۲۰۱۰
- 62 رادیو آزاد اروپا / رادیو آزادی، ف قاتل آخرین نخست وزیر شاه با استقبال قهرمانانه به تهران می رود؟، ۱۹ می ۲۰۱۰.
- 63 گاردین، دانشور فرانسوی، کلوتیلد ریس ... مانند قبل.
- 64 گاردین، ویلاگ نویسان انگلیسی و استرالیایی به نام های جولی کینگ و مارک فیرکین در ایران دستگیر شدند، ۱۲ سپتامبر ۲۰۱۹.
- 65 گاردین، بگزارید همسر داغ دیده محیط زیستی فوت شده، ایران را ترک کند ، پسرش گفت، ۹ آوریل ۲۰۱۸.
- 66 توییت پسرش رامین را ببینید، دیده شده در ۱۲ اکتبر ۲۰۱۹: <https://twitter.com/kingraam/status/1182492305045020678?s=20>
- 67 حق کشورهای خارجی در ارائه کمک های کنسولی یا حمایت های دیپلماتیک در مورد افراد دو تابعیتی در حقوق بین الملل تعیین تکلیف نشده است. برای بحث در مورد موضع انگلستان در پرونده زاغری-راتکلیف، به مارکو میلانوویچ فموضع انگلستان در مورد حمایت دیپلماتیک از اتباع دو تابعیتی؟، ۸ مارس ۲۰۱۹ مراجعه کنید. حمایت از اتباع دو تابعیتی در ف جنگ با ترور؟، ۱۷ مجله اروپایی حقوق بین الملل ۲ ، آوریل ۲۰۰۶ ، ص ۳۶۹-۹۴.
- 56 سی ان ان، گروه سازمان ملل متحد می گوید که ایران در مورد مفقود شدن رابرت لویسنون آمریکایی فدر دادگاه؟ يك پرونده در حال بررسی ف دارد.
- 69 دیلی میل (آسوشیتدپرس)، پس از آنکه دونالد ترامپ اعلام کرد که ۲۰ میلیون دلار برای دریافت اطلاعات پرداخت می کند، ایران سرانجام اذعان کرد که مأمور FBI رابرت لویسنون که در طی مأموریت مخفی برای سیا در سال ۲۰۰۷ ناپدید شد، در زندان است ، ۹ نوامبر ۲۰۱۹.
- 70 @FreeTheNamazis توییت ۱۳ اکتبر ۲۰۱۹ را ببینید، دیده شده در ۱۶ نوامبر ۲۰۱۹: <https://twitter.com/FreeTheNamazis/status/1183469410775900162?s=20>
- 71 ایران وایر، ایران سیامک و باقر نمازی هر یک را به ده سال حبس محکوم کرد. ۱۸ اکتبر ۲۰۱۶، دیده شده در ۱۶ نوامبر ۲۰۱۹: <https://iranwire.com/en/features/4064>
- 72 به توییت حامیان مراجعه کنید: کامران قادری را آزاد کنید، @FreekamranG
- 73 ایران وایر، برای ما جاسوسی کن یا خودت می دانی: نازنین زاغری-راتکلیف، ۲۰ می ۲۰۱۹، دیده شده در ۲۵ اکتبر ۲۰۱۹: <https://iranwire.com/en/features/6033>
- 74 مرکز حقوق بشر در ایران، دانشجوی استرالیایی کایلی مور-گیلبرت به مدت چند ماه در بند امنیت سپاه در انفرادی نگهداری شد، ۱۶ سپتامبر ۲۰۱۹.
- 75 عزیزی، آ، دانشجوی ایرانی-استرالیایی در ایران دستگیر شد، ایران وایر، ۲ دسامبر ۲۰۱۸، دیده شده در ۱۵ فوریه ۲۰۲۰: <https://iranwire.com/en/features/5679>
- 76 مرکز حقوق بشر در ایران، فرانسه می گوید ایران به سوالات مربوط به دو شهروند بازداشت شده پاسخی رضایت بخشی نداده است، ۱۶ ژوئیه ۲۰۱۹.
- 77 قهار، ا. دانشجوی ایرانی به جرم جاسوسی دستگیر شد، ایران وایر ۱۷ جولای ۲۰۱۹، دیده شده در ۱۶ نوامبر ۲۰۱۹: <https://iranwire.com/en/features/6169>
- 78 توییت، دیدیر پکلارد، @didierpeclard ۱۱ فوریه ۲۰۲۰، دیده شده در ۱۳ فوریه ۲۰۲۰: <https://twitter.com/didierpeclard/status/1227160370906902528?s=20>
- ، با استناد به نامه و گاردین (آفریقای جنوبی)، فنامه سرگشاده: فراخوان آزادی برای زندانیان دانشگاهی در ایران؟ ، ۱۱ فوریه، -open-، 2020-02-11 <https://mg.co.za/article/2020-02-11-open-letter-a-call-for-freedom-for-academic-prisoners-in-iran/>
- همچنین، بنا به گزارش ها، علاوه بر سایرین، لو تمپس، لو سویر (هر دو در فرانسه) و اخبار ال یوم (مراکش) منتشر شده است. امضا کنندگان این نامه سرگشاده مؤسساتی از سراسر جهان بودند.
- 79 گاردین، بلاگرهای استرالیایی و انگلیسی به نام های جولی کینگ و مارک فیرکین در ایران دستگیر شدند، ۱۲ سپتامبر ۲۰۱۹.
- 80 گاردین، دومیلیتی انگلیسی کامیل احمدی در ایران دستگیر شد، ۱۵ اوت ۲۰۱۹.
- 81 گاردین، مطالعات نشان می دهد که ختنه کردن زنان در ایران انجام می شود، ۴ جون ۲۰۱۵.
- 82 مرکز حقوق بشر در ایران، مردم شناس ایرانی- انگلیسی بازداشت شده می گوید اتهامات او مبتنی بر تحقیقاتی است که دولت مجوز آن را داده است ف، ۱۷ سپتامبر ۲۰۱۹.

- 83 بزرگمهر، ن.، اسرار پیرامون ربودن یک فعال ایرانی مستقر در فرانسه، فایننشیال تایمز، ۱۸ اکتبر ۲۰۱۹.
- 84 رادیو فردا، ایران بستگان یک مدافع مشهور حقوق زنان مستقر در ایالات متحده را دستگیر کرد، ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۹، دیده شده در ۱۶ اکتبر ۲۰۱۹: <https://en.radiofarda.com/a/۲۰۱۹-۱۰-۱۶-iran-arrests-relatives-of-renowned-us-based-women-s-rights-defender/30183872.html>
- 85 صدای آمریکا، احکام نهایی هشت فعال محیط زیست در ایران صادر شد: مجموعاً ۵۸ سال زندان، ۱۸ فوریه ۲۰۲۰، دیده شده در ۳ جون ۲۰۲۰: <https://ir.voanews.com/۳۲۰/persiannewsiran/iran-human-rights-20>
- 86 برنامه محیط زیستی سازمان ملل، بیانیه ای درباره مجازات محیط زیستیان در ایران، ۲۲ نوامبر ۲۰۱۹، بروزرسانی در تاریخ ۱۹ فوریه ۲۰۲۰، دیده شده در ۱۳ جون ۲۰۲۰: <https://www.unenvironment.org/news-and-stories/statement/un-environment-programme-statement-sentencing-environmentalists-iran>
- 87 اطلاعات موجود در این بخش براساس مصاحبه ای است با روزنامه نگار برجسته فارسی بی بی سی، کسرا ناجی، در اکتبر سال ۲۰۱۷ انجام شده است، و همچنین صحبت های او در دفتر حقوقی داتی استریت / بی بی سی فارسی، جلسه اکتبر ۲۰۱۹.
- 88 برگرفته از جلسه دفتر حقوقی داتی استریت / بی بی سی فارسی، جلسه اکتبر ۲۰۱۹.
- 89 سخنرانی رعنا رحیم پور، روزنامه نگار بی بی سی فارسی در شورای حقوق بشر سازمان ملل، ۱۷ آوریل ۲۰۱۸، دیده شده در ۱۲ اکتبر ۲۰۱۹: <https://www.youtube.com/watch?v=IQ1jBoGUqIQ>
- 90 عفو بین الملل، ایران، در گزارش عفو بین الملل ۱۵/۲۰۱۴ وضعیت حقوق بشر جهان، ص ۱۸۶-۹۱، دیده شده در اکتبر ۲۰۱۹: <https://www.refworld.org/docid/54f07ddf15.html>
- 91 همان.
- 92 گروه بین المللی حقوق اقلیت ها ، مرکز آشتی برای حفظ حقوق غیرنظامیان و مرکز حامیان حقوق بشر، *op. cit.* ، بخش ۵ فنقض حقوق مدنی و سیاسی؟، زیرمجموعه فدستگیری و حبس خودسرانه؟، ص. ۱۵.
- 93 سازمان ملل و مردم بدون نماینده، آذربایجان جنوبی: زندانیان سیاسی در اعتصاب غذا در پی نقض شدید حقوق بشر، ۲۴ ژوئیه ۲۰۱۳.
- 94 IHRDC، نابرابری شدید، *op. cit.*
- 95 سرویس خبری جهانی بهائی، فنذانی، مصادره، محرومیت از ابتدایی ترین حقوق مدنی: افزایش آزار و اذیت بهائیان در ایران؟، ۲۰ ژانویه ۲۰۲۰.
- 96 گروه بین المللی حقوق اقلیت ها ، مرکز آشتی برای حفظ حقوق غیر نظامیان و مرکز حامیان حقوق بشر، *op. cit.*
- 97 عفو بین الملل، ایران - اقدام فوری ۱۳/۲۴۲ فو؟ در اوج در اعتصاب غذا که به شدت بیمار هستند ف، MDE ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۴، ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۴، دیده شده در ۲۵ سپتامبر ۲۰۱۹: <https://www.amnesty.org/download/Documents/8000/mde130512014en.pdf>
- 98 ابتکار جهانی علیه جنایات سازمان یافته (GIATOC)، فتریم ها و قاچاق: اقتصاد مرزهای کردستان عراق و ایران؟، ۸ آوریل ۲۰۱۹، ۱ فوریه ۲۰۲۰: <https://globalinitiative.net/iran-iraq/> (اطلاعات مربوط به گزارش) و <https://globalinitiative.net/wp-content/uploads/2019/04/TGIATOC-Report-Sanctions-Iraq-Iran-05Apr1300-Web.pdf> (خود گزارش). این گزارش بخش اعظم این بخش را شکل می دهد.
- 99 سازمان ملل، مجمع عمومی، HRC، گزارش گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران، جلسه ۴۳، ۲۴ فوریه - ۲۰ مارس ۲۰۲۰، Ref سازمان ملل. A / HRC / 43/61، ۲۸ ژانویه ۲۰۲۰.
- 100 وسکات، ت. و اسماعیلی، ا.، فتریم ها و قاچاق: اقتصاد مرزی کردستان عراق و ایران، ۸ آوریل ۲۰۱۹، ژنو، ابتکار جهانی علیه جرایم سازمان یافته فراملی (GIATOC)، صفحات ۹-۱۱.
- 101 همان.
- 102 همان. با استناد به یک کولبر، این مواردی است که طبق گفته های آنها در تولید مواد مخدر غیرقانونی مورد استفاده قرار می گیرد.
- 103 سیگار غربی به منظور محافظت از تولید کنندگان محلی و نه به دلایل مذهبی یا بهداشتی ممنوع است.
- 104 سازمان حقوق بشر Hengaw ، فزخمی شدن سه کولبر در مناطق مرزی کردستان؟، ۱۳ فوریه ۲۰۲۰، دیده شده در ۱۵ فوریه ۲۰۲۰: <https://hengaw.net/en/news/injuring-of-three-kolbers-in-the-border-areas-of-kurdistan>
- 105 بحث را در بخش ۲ Home Office (نهاد دولتی مسئول برای ویزا، مهاجرت، سیاست های مربوط به مواد مخدر، جرایم...) ببینید، ایران: قاچاقچیان، یادداشت های سیاست گذاری و اطلاعات کشور، نسخه ۳۰، اگوست ۲۰۱۹.
- 106 به عنوان مثال، دویچه وله، قاچاق خطرناک بنزین در مرز ایران و پاکستان، ۱۴ ژوئن ۲۰۱۹.
- 107 آرشیو شرق، سوخت بران می سوزند / گزارش «شرق» از بررسی ابهامات طرح سهمیه سوخت مرزنشینان در استان سیستان و بلوچستان، ۱۰ اکتبر ۲۰۱۰، دیده شده در ۳ می ۲۰۲۰: <https://www.magiran.com/article/3818286>
- 108 خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا)، قاچاق سوخت در سیستان و بلوچستان پس از سهمیه بندی بنزین، ۱۷ دسامبر ۲۰۱۹، دیده شده در ۱۰ می ۲۰۲۰: <https://www.irna.ir/amp/83595085/>
- 109 آلبالوشی، ه.، فتریم ها باعث رونق بیشتر قاچاقچیان بنزین پاکستان می شود، رویترز، ۳۱ مارچ ۲۰۱۳.
- 110 دویچه وله، قاچاق بنزین خطرناک... ف، نقل قول.
- 111 رادیو فردا، نماینده سیستان و بلوچستان از نیروی انتظامی خواسته: به سوخت بران شلیک نکنیم، ۱۰ جولای ۲۰۱۷، دیده شده در ۳ می ۲۰۲۰: <https://www.radiofarda.com/amp/28606777.html>
- 112 کمپین بلوچ، تیراندازی ماموران / ۷۵ کشته و زخمی در شش ماه نخست ۱۳۹۸ در بلوچستان، ۹ اکتبر ۲۰۱۹، دیده شده در ۲ می ۲۰۲۰: <https://bit.ly/2YrGgcW>
- 113 دویچه وله، قاچاق بنزین خطرناک... نقل قول.

- 114 نفس در قفس، سوخت بران، دیده شده در ۵ می ۲۰۲۰: <https://bit.ly/3dVatYt> همچنین <https://bit.ly/2UAjlee>
- 115 رادیو زمانه (نقل قول از کمپین فعالین بلوچ)، گزارش سالانه کمپین فعالین بلوچ: نقض گسترده حقوق بشر در مناطق بلوچ نشین ایران، ۱۱ آوریل ۲۰۲۰، دیده شده در ۴ می ۲۰۲۰: <https://www.radiozamaneh.com/498354>
- 116 ANF فارسی (به نقل از هراانا)، بازی یارانه با مضمون نژاد پرستانه کشته شدن سوخت برهای بلوچی، ۱۳ مه ۲۰۱۹، دیده شده در ۱۰ مه ۲۰۱۹: <https://bit.ly/2UBSytC>
- 117 اطلاعات کمپین، بازداشت سوخت بران بلوچ توسط نیروهای نظامی پاکستان، ۶ می ۲۰۲۰، دیده شده در ۶ می ۲۰۲۰: <https://www.kampaign.info/archive/44773.htm/amp>
- 118 همچنین کانال تلگرام رسناک، ۲ می ۲۰۲۰: کشته شدن یک سوخت بر بلوچ در منطقه هنگ مرزی.
- 119 آلبالوشی، نقل قول از فصل فدرزان مسلح؟
- 120 نظرات وی را از دقیقه ۰۱:۱۵ در کلیپ دویچه وله، فقاچاق بنزین خطرناک در مرز ایران و پاکستان؟ ببینید، نقل قول.
- 121 بی بی سی فارسی، جنگ سوریه: افغان ها توسط ایران برای جنگ با اسد فرستاده می شوند، ۱۵ آوریل ۲۰۱۶.
- 122 AP، فسربرازان افغان اجیر شده توسط ایران از سوریه باز می گردند، فوریه ۲۰۱۹، روداو انگلیسی، ۱ آوریل ۲۰۱۹، دیده شده در ۱۳ اکتبر ۲۰۱۹: <https://www.youtube.com/watch?v=6BWzYrPewlc>
- 123 این رقم بین افرادی که در داخل یا خارج از ایران استخدام شده اند تفکیک قائل نشده است.
- 124 رویش فیلم، مستند روی خط آتش غ روایتی از حماسه شیرمردان فاطمیون، ۱۵ نوامبر ۲۰۱۸، دیده شده در ۱۳ اکتبر ۲۰۱۹: <https://www.youtube.com/watch?v=FyFxZCFIjeY>
- 125 شهراپی، ف، جنگ سوریه: افغان هایی که توسط ایران برای اسد فرستاده شده اند، اخبار بی بی سی، ۱۵ آوریل ۲۰۱۶. همان.
- 126 من و تو، لشکر فاطمیون: جنگ برای تامین معاش یا ترویج باور؟ ۳۰ جولای ۲۰۱۸، دیده شده در ۱۴ فوریه ۲۰۲۰: https://www.youtube.com/watch?v=vpyLiEuT_o
- 127 ، در دقیقه ۱:۴۵.
- 128 HRW، ایران: کودکان افغان برای جنگ با سوریه جذب شدند، ۱۱ اکتبر ۲۰۱۷.
- 129 UNHCR Global Focus / Iran، داده های مربوط به پایان سال 2018، دیده شده در ۱۷ نوامبر ۲۰۱۹: http://reporting.unhcr.org/node/2527#_ga=2.73210587.977162415.1574282613-792608386.1567579932
- 130 رضا کاظمی، از شبکه تحلیلگران افغانستان، در گفتگو با برنامه تلویزیونی فسربرازان اجیر شده با پول ایران از سوریه باز می گردند؟، نقل قول.
- 131 افغان های بی نام و پنهان شده، در گفتگو با AP، فوریه ۲۰۱۹ در AP فسربرازان اجیر شده توسط ایران از سوریه باز می گردند؟، نقل قول.
- 132 عکاس مجتبی جلیلی برخی از این مراسم های تشییع جنازه را مستند کرده است، همانطور که بی بی سی فارسی به نمایش گذاشته شده است فنبرد برای اسد - هنگ خارجی ایران؟، ۷ ژوئن ۲۰۱۶.
- 133 والش، ن. پ. افغان ها در سوریه: ایرانی های بی پول می دهند که با اسد بجنگیم، CNN، ۳۱ اکتبر ۲۰۱۴.
- 134 هاچ، ل. درک ارتش فاطمیون: زندگی از دید یک عضو گروه شبه نظامی، مؤسسه خاورمیانه، ۲۲ می ۲۰۱۹.
- 135 شهراپی، نقل قول.
- 136 پروژه ضد افراط گرایی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (IRGC)، دیده شده در ۱۲ اکتبر ۲۰۱۹: <https://www.counterextremism.com/threat/islamic-revolutionary-guard-corps-irgc>
- 137 شهراپی، نقل قول.
- 138 رادیو زمانه، فالشکر فاطمیون؟ سوءاستفاده حکومت ایران از فقر مهاجران افغانستانی، ۲۹ می ۲۰۱۹ (۵ خرداد ۱۳۹۸)، دیده شده در ۱۵ فوریه ۲۰۲۰: <https://www.radiozamaneh.com/447880>
- 139 لشکر فاطمیون، نیروی افغان سپاه قدس، ۱۹ نوامبر ۲۰۱۵، دیده شده در ۳ فوریه ۲۰۲۰: <https://www.youtube.com/watch?v=MzNu7ZERoWM> (به فارسی)
- 140 همان. حدود دقیقه ۵:۲۰، راوی در مورد معیارهای زندگی در ایران به عنوان علت ورود افغانها به لشکر فاطمیون صحبت می کند. اطلاعات آنالوگ حدود دقیقه ۸:۱۵ تکرار می شود، اما در حدود دقیقه ۱۲:۴۰، راوی در مورد مکان جذب نیرو صحبت می کند.
- 141 بی بی سی فارسی، مسئول لشکر فاطمیون در ایران: نیروهای افغان دو هزار کشته داده اند، ۶ ژانویه ۲۰۱۸، دیده شده در ۱۵ فوریه ۲۰۲۰: <https://www.bbc.com/persian/iran-42590722>
- 142 حمیدی، م. (نام مستعار)، چهره های فاطمیون (II): زنان پشتیبان مبارزان، شبکه تحلیلگران افغانستان، ۱۶ جولای ۲۰۱۹.
- 143 بلقیس روشن نماینده پارلمان افغانستان: قاسم سلیمانی بیشترین جنایت را در افغانستان انجام داد، ۵ ژانویه ۲۰۲۰، دیده شده در ۱۵ فوریه ۲۰۲۰: <https://www.youtube.com/watch?v=zBIBdJqXf4> (به فارسی)
- 144 پروتکل پیشگیری، سرکوب و مجازات قاچاق انسان به ویژه زنان و کودکان، تکمیل کننده کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه جرایم سازمان یافته فراملی، تصویب و قابل دسترس برای امضا، تصویب و الحاق توسط قطعنامه ۲۵/۵۵ مجمع عمومی ۱۵ ژانویه ۲۰۰۰، دیده شده در ۲۰ ژانویه ۲۰۲۰: <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/protocoltraffickinginpersons.aspx>

- 145 دهقان پیشه، ب.، ایران شیعیان پاکستان را بران جنگ در سوریه جذب می کند، رویترز، ۱۰ دسامبر ۲۰۱۵.
- 146 الفونه، ا.، شیعیان پاکستان در سوریه می جنگند، شورای آتلانتیک، ۲۶ آوریل ۲۰۱۷، دیده شده در ۳۰ دسامبر ۲۰۱۹: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/syriasource/shia-pakistani-fighters-in-syria/> دهد که چگونه این اطلاعات بدست آمده است.
- 147 کاکار، ا.گ.، لشکر زینبیون ایران جذب نیرو در پاکستان را افزایش می دهد، پاکستان به جلو، ۱۰ می ۲۰۱۸، دیده شده در ۳۰ دسامبر ۲۰۱۹ https://pakistan.asia-news.com/en/9-GB/articles/cnmi_pf/features/2018/10/05/feature-02
- 148 دهقانی پیشه، نقل قول.
- 149 آلفونه، نقل قول.
- 150 اخبار دنیای شیعه، بیش از ۴۰۰۰ شیعه از عربستان سعودی اخراج شدند، ۱۴ فوریه ۲۰۱۳، دیده شده در ۳۰ دسامبر ۲۰۱۹:
- 151 <https://www.facebook.com/newsshia/posts/over-4000-shiites-deported-from-uaeover-4000-shia-muslims-have-been-deported-fro/337686526342852/> آلفونه، نقل قول.
- 152 کاکار، نقل قول.
- 153 کیث، ل. طبقه کارگر ایران، که با چشم اندازهای ناچیز روبرو است ناآرامی ها را به آتش می کشد، AP، ۶ ژانویه ۲۰۱۸.
- 154 معترضین ایرانی به ایستگاه های پلیس حمله کرده و در ناآرامی شرکت می کنند، رویترز، ۳۱ دسامبر ۲۰۱۷.
- 155 قانونگذاران ایران می گویند ۳۷۰۰ نفر در اعتراضات دستگیر شده اند، AP، ۹ ژانویه ۲۰۱۸، ایران: تعداد کشته شدگان رسمی به ۲۵ نفر افزایش یافته است، 'Le Monde'، ۱۴ ژانویه ۲۰۱۸.
- 156 عفو بین الملل، ایران: مقامات باید پنج مرگ در بازداشت را بررسی کنند، نهم ژانویه ۲۰۱۸.
- 157 HRW، ایران: عدالت برای سرکوب خونین نیست، ۲۵ فوریه ۲۰۲۰.
- 158 مصاحبه با مانی مستوفی، آوریل ۲۰۲۰.
- 159 دهقان، س.ک. و برگر، ج. با افزایش تلفات ولی فقیه می گوید دشمنان ایران مقصر ناآرامی ها هستند فگار دین؟، ۲ ژانویه ۲۰۱۸.
- 160 بی بی سی، اعتراضات ایران: فرمانده اعلام کرد ففتمه؟ شکست خورده ف، ۳ ژانویه ۲۰۱۸.
- 161 توییت، کمیل البوشوکا @KAlboshoka، ۱۵ نوامبر ۲۰۱۹، دیده شده در ۱۸ نوامبر ۲۰۱۹: <https://twitter.com/KAlboshoka/status/1195363108413423616?s=20>
- 162 صدای آمریکا (VOA)، ایران پس از هشدار رهبر تدریس زبان انگلیسی را در مدارس ابتدایی ممنوع کرد، ۷ ژانویه ۲۰۱۸.
- 163 <https://twitter.com/KAlboshoka/status/1195363108413423616?s=20>، دیده شده در ۱۰ می ۲۰۲۰.
- 164 <https://iranhumanrights.org/2020/05/amol-protestors-sentenced/> بی بی سی، آیا ایران بر شیوع سرپوش می گذارد؟، ۲۰ مارس ۲۰۲۰.
- 165 الجزیره انگلیسی، نماینده قم پنهان کاری در مورد ویروس کرونا را توجیه می کند، ۲۵ فوریه ۲۰۲۰.
- 166 MEME مانیتور خاورمیانه، ایران ۳۲۰ نفر را به علت پست های؟ تحریک آمیز ف در مورد COVID-19 دستگیر کرد، ۱۰ می ۲۰۲۰.
- 167 مصاحبه با مانی مستوفی.
- 168 وزارت امور خارجه آمریکا، فکلاهداری برای رفع تحریم ها، ۶ آوریل ۲۰۲۰: همچنین موسویان، س.ه.، تحریم ها باعث می شود که بحران ویروس کرونا در ایران کشنده تر شود، الجزیره انگلیسی، ۸ می ۲۰۲۰.
- 169 دور اونتاش، خانواده زندانیان اهوازی بر ضد رفتارهای غیرانسانی مقابل زندان شیبان دست به اعتراض می زند، ۱۰ می ۲۰۲۰، دیده شده در ۱۰ می ۲۰۲۰: <https://www.dusc.org/en/article/6558>
- 170 عفو بین الملل، ایران: زندانیانی که در جریان اعتراضات همه گیری COVID-19 توسط نیروهای امنیتی کشته شدند، ۹ آوریل ۲۰۲۰، دیده شده در ۱۰ آوریل ۲۰۲۰: <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/04/iran-prisoners-killed-by-security-forces-during-covid19-pandemic-protests/>
- 171 در یک مورد، زندانی که در زندان سپیدار درگذشت، مقامات ادعا کردند که وی در اثر مصرف بیش از حد مواد مخدر درگذشته است. خانواده معتقدند که او در اثر استنشاق دود درگذشته است. به عفو بین الملل مراجعه کنید، فایران: زندانیانی که در جریان اعتراضات همه گیری COVID-19 توسط نیروهای امنیتی کشته شدند؟، نقل قول.
- 172 در OHCHR و راهنمای موقت کمیته دائمی WHO COVID-19: روی افراد محروم از آزادی تمرکز کنید، مارس ۲۰۲۰، در صفحه ۲ می گوید: فآزادی افرادی از جمله [...] اشخاص با بیماری های دائمی و اساسی [ظ] افراد با تاریخ آزادی قریب الوقوع و افرادی که برای جرائمی که طبق قوانین بین المللی شناخته نشده اند، در بازداشت هستند، باید در اولویت قرار بگیرد. ف
- 173 رادیو فردا، انتقال ۸۰ زندانی سیاسی زندان شیبان اهواز به مکان نامعلوم، ۷ آوریل ۲۰۲۰، دیده شده در ۱۰ آوریل ۲۰۲۰: <https://www.radiofarda.com/a/30538901.html>
- 174 اطلاعات در مورد این اعتراض از کامیل البوشوکا و دور اونتاش بدست آمده است، نقل قول.
- 175 به نقل از D. Filkins، فدشمن اینجاست؟، نیویورکر، ۲۵ می ۲۰۲۰.

به نام امنیت

نقض حقوق بشر طبق قوانین امنیت ملی ایران

به طور خلاصه

این گزارش توصیه می کند که دولت ایران:

- مقررات مبهم در قانون مجازات اسلامی که زمینه محکومیت روزنامه نگاران و مدافعان حقوق بشر از جمله مدافعان حقوق اقلیت ها و دیگر فعالین صلح آمیز را فراهم می آورد، حذف یا اصلاح کند.
- بازداشت شهروندان دو تابعیتی به منظور اعمال نفوذ سیاسی بر دولت های خارجی را فوراً متوقف کند.
- متخصصان پزشکی و سایر فعالان بهداشتی را قادر سازد تا نگرانی خود را در مورد نحوه پاسخ گویی به ویروس کرونابدون سانسور یا آزار و اذیت مطرح کنند.
- حق دادرسی عادلانه و تضمین دسترسی زندانیان به شرایط پاکیزه و با شرافت و دسترسی به درمان پزشکی را رعایت کند.
- کشتار کولبران را متوقف کرده؛ و به قاچاق افراد برای استخدام در نیروهای مسلح پایان دهد.

این گزارش همچنین پیشنهاد می کند که جامعه بین المللی از جمله آمریکا باید:

- اطمینان حاصل کنند که تجهیزات و وسایل پزشکی، از جمله وسایل مورد نیاز برای مقابله با بیماری همه گیر ویروس کرونا، به طور مؤثر از تحریم های جمهوری اسلامی ایران معاف بوده و در عمل می توانند به ایران وارد شوند.
- از حاکمیت قانون بین الملل با رعایت توافق های بین المللی به دست آمده با ایران حمایت کنند.

اهمیت اساسی امنیت ملی، دولت ایران را مجبور به برخورد با بسیاری از شهروندان و ارتکاب نقض شدید و گسترده حقوق بشر به نام امنیت و مبارزه با تروریسم کرده است. هزاران ایرانی از جمله اقلیت های قومی و مذهبی و سایر جوامع آسیب پذیر مانند مهاجران با حبس خودسرانه، شکنجه و / یا اعدام مواجه شده اند. شهروندان دو تابعیتی و خانواده های آنها به منظور اعمال فشار بر دولت های خارجی هدف آزار و اذیت و بازداشت قرار گرفته اند. اتباع ایرانی و خارجیانی مقیم در معرض قاچاق و / یا استخدام اجباری برای جنگ در سوریه بوده اند که از این میان برخی حدود ۳ میلیون شهروند افغان را تخمین زده اند که در ایران زندگی می کنند.

جمهوری اسلامی ایران با چالش های واقعی امنیت ملی، چه در خارج از طرف ایالات متحده و کشورهای دیگر، و چه در داخل، از طرف شبه نظامیان مسلح، تروریسم و تجارت مواد مخدر مواجه است. با این حال، مقامات ایرانی قوانین امنیت ملی را تقریباً بر هر جنبه ای از زندگی فرهنگی و اجتماعی ایران اعمال می کنند. رفتار سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در راستای تحقق امنیت ملی ایران به خودی خود باعث تشدید ضعف رابطه با جوامع اقلیت در کردستان و بلوچستان و همچنین با عرب ها، ترک های آذربایجان و ترکمن ها که همگی در مرزهای ایران هستند، شده است.

حکومت ایران همچنان از قوانین امنیتی و ضد تروریستی مبهم برای محاکماتی که مراحل رسیدگی آنها مطابق با حداقل استانداردهای بین المللی نیست، استفاده می کند. تظاهرات گسترده علیه دولت با توسل بیش از حد به زور، دستگیری و بازداشت خودسرانه در مقیاس بزرگ سرکوب شده اند.

مرکز آشتی برای حفظ حقوق غیرنظامیان و گروه بین المللی حقوق اقلیت ها

54 Commercial Street, London E1 6LT, United Kingdom | www.ceasefire.org | www.minorityrights.org

این گزارش با حمایت اتحادیه اروپا تهیه شده است. مسئولیت محتویات این گزارش تنها بر عهده ناشران است و تحت هیچ شرایطی نمی تواند منعکس کننده نظرات اتحادیه اروپا باشد.

